

LASĪTĀJU IEVĒRĪBAI!

Laikraksta nākamais
numurs iznāks
sestdien, 25. jūnijā.Elektroģeneratori
pašvaldībām
no Taipejas
misijas

3. lappusē

Latvijas
bērnu fonda
organizētās
nometnes

6. lappusē

Tirgi un
gadatirgi
Preiļos un
Līvānos

7. lappusē

Labas pārmaiņas skolas ikdienā

● Rudzātu internātpamatskolā notika infrastruktūras uzlabojumu prezentācija. Atjaunotā sporta laukuma simbolisko lentīti grieza Iveta Dobeļe, Līvānu novada domes investīciju un projektu nodaļas vadītāja, Edgars Vaivods, Rudzātu speciālās internātpamatskolas direktors, un Intis Svirskis, Līvānu novada domes būvzinātnieks.

Līvānu novada Rudzātu speciālajā internātpamatskolā vasara sākusies ar vairākām labām pārmaiņām, un uz to prezentāciju pagājušajā ceturtdienā skolā ieradās kupls ciemiņu pulks: Līvānu novada domes speciālisti, Rudzātu pagasta pārvaldes un iestāžu pārstāvji un citi interesenti. Protams, notiekošajā aktīvu līdzdalību ņēma skolēni, — gan pašu skolas audzēkņi, gan arī bērni no citiem novadiem, un skolas saime — pedagogi, tehniskie darbinieki. Krāsainiem baloniem rotāto skolas teritoriju pieskandināja mūzika un dziesmas bērnu izpildījumā.

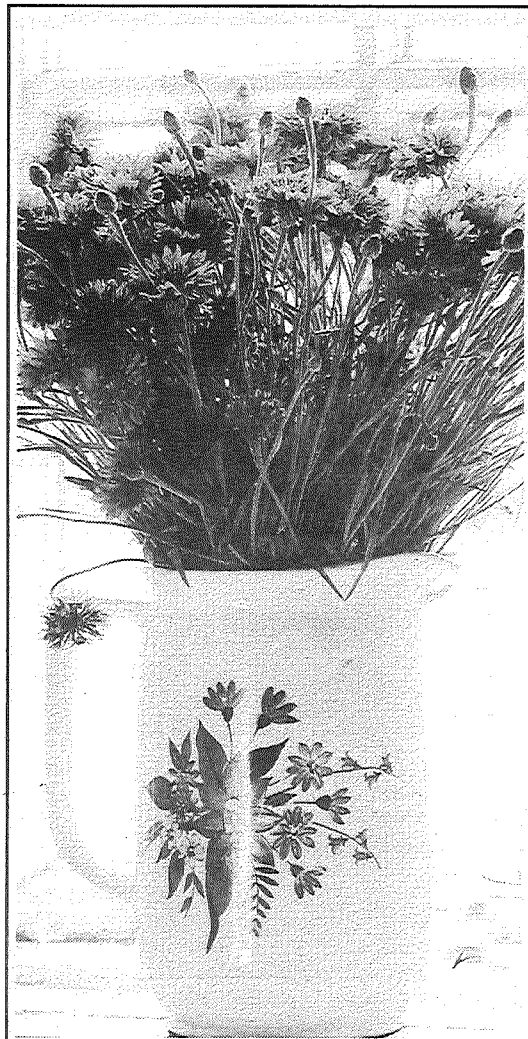
Skolā notika projekta «Rudzātu speciālās internātpamatskolas infrastruktūras un aprīkojuma uzlabošana» noslēgums. Tā ietvaros veiktas trīs aktivitātes: atjaunots un uzlabots sporta laukums, uzstādīta jauna ūdens attīrīšanas iekārta, kā arī iegādāts specializētais mikroautobuss. Mācību iestādes direktors Edgars Vaivods «Novadniekam» pastāstīja, ka projekta kopējās izmaksas ir 98 262 latī, ko simtprocentīgi sedza Eiropas Reģionālās attīstības fonds. Sko-

lēnu pārveidošanai iegādāts pilnīgi jauns mikroautobuss ar 17 vietām, kurš aprīkots ar iekārtu, lai tajā varētu iekļūt bērni ar ratiņkrēsliem. Autobusā ir četras vietas šādu bērnu pārveidošanai. Trīs iekārtotas sēdekļos, bet ceturtais pasažieris var palikt ratiņkrēsli. Šāds transporta līdzeklis veicinās skolēnu ar īpašām vajadzībām iesaistīšanu dažādu pasākumu norisē ārpus skolas. Labs ieguvums arī jaunā, mūsdienu prasībām atbilstošā, ūdens attīrīšanas iekārta.

Ūdens tiks attīrīts ar filtrējošo materiālu trijos slāņos. Pirms tam, 2009. gadā, veiktās ūdens analīzes liecināja, ka vairāki rādītāji neatbilst normām. Iekārta uzstādīta internāta ēkā, bet ar attīrīto ūdeni tiks apgādāta gan skola, gan arī mazākā internāta ēka.

Pirms gadiem četriem Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) speciālajām skolām lūdza iesniegt informāciju, kas tām vajadzīga infrastruktūras uzlabošanai. Pēc tam, kad šis ziņas tika apkopotas, IZM izsludināja pieteikšanos projektu konkursā, bet šis laiks sakrita ar teritoriālās reformas noslēgumu, kad arī Rudzātu speciālā internātpamatskola no rajona padomes pakļautības iestādes pārtapa par Līvānu novada domes pakļautībā esošu skolu.

Turpinājums 2. lappusē.

Lustīgu ligošanu un priecīgu Jāņu dienu!

Šovakar, 21. jūnijā, pulksten 20 un 16 minūtēs sākas vasara. Saulgrieži. Gada kulminācija. Daba ir spēka pilna, bet saule sasniegusi savu augstāko punktu debesu kalnā. Mēs, ļautīgi, planētas ziemeļu puslodē piedzīvojam gada garāko dienu un īsāko nakti.

Līgojati, līgojati, / Nav vairs tālu Jāņa diena — / Šī dieniņa, rītdieniņa, / Parīti pati Jāņa diena.

Līgo! Tāds iss, bet stiprs vārds. Tikai četri burti — kā atslēga durvis uz pasauli, kuru steidzīgi tehniskajā un modernajā laikmetā esam piemirsuši. Bet šī pasaule pastāv, ir tepat līdzās. Ar rasas pielijušām plāvām, ar kupliem ozolu kroņiem. Ar ziedošiem rudzu laukiem un tvanīgi smaržojošām zemenēm meža laucītēs. Ar sprogainām paparžu audzēm, kur teju teju plauks mistiskais brīnumzieds. *Līgo!*

Vēl šis vakars, vēl rītvakars, lai pagalmā nolūkotu, kurā vietā saule riet un tur no bērzu meijām saulei goda vārtus uzriktu. Vēl gana laika savākt trejveidīgas jāņuzāles vainagiem, tējām un vannām. Vēl var paspēt sasiet pirtsslotas no dažādiem kokiem, lai līdz nākamās vasaras saulgriežiem pirts sutā izpērtu no sevis visu nelabumu. Gan no miesas, gan no gara.

Pašķirstīsim kādu jāņudziesmu krājumiņu, jo nav pieklājīgi ierasties Jāņa tēva un Jāņa mātes pagalmā klusējot. Ja arī dziedamā balss nav īsti padevusies mazajam *Līgo!* meldiņa pietiks.

Glūži kā Ziemsvētku vecītis Jānis nāk vienreiz gadā savus bērnus apraudzīt. *Ai, Jānīti, Dieva dēls. / Tavu platu cepurīti. / Visa plaša pasaulīte. / Apakš tavas cepurītes.*

Saulei pazīdot aiz mežu galiem, kursim uguni visaugstākajā pakalnā. *Lai maldāsi raganiņas. / Jāņu nakti staigādama.* Ar dziesmām jāsapņo saule, jānomazgājas rīta rasā un līdz citam gadam jāpavada Jānis. Kad tas paveikts, var mazliet arī nosnausties.

Lustīgu ligošanu vēlot, jūsu
«Novadnieks»

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Saeima nobalso pret atklāti vēlētu Valsts prezidentu

Saeima neatbalstīja Zaļo un zemnieku savienības (ZZS) deputātu iesniegtos grozījumus Satversmē, kas paredzēja atklāti vēlēt Valsts prezidentu un Satversmes tiesas tiesnešus. Par šo likumprojektu balsoja 44 deputāti no ZZS un "Saskaņas centra", pret bija 43, bet atturējās divi tautas kalpi. Savukārt apvienības "Vienotība" grozījumi Saeimas Kārtības rullī par atklātiem balsojumiem par vairākām amatpersonām tiks skatīti vēlāk. Tie nodoti izskatīšanai Saeimas Juridiskajai komisijai, 78 tautas kalpiem balsojot par, bet pieciem pret. "Vienotības" iesniegtie grozījumi paredz, ka Saeimai būs atklāti jāievēlē visas amatpersonas, tostarp tiesībsargs, valsts kontrolieris, tiesneši, Satversmes aizsardzības biroja vadītājs, ģenerālprokurors, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja vadītājs, Centrālās vēlēšanu komisijas vadītājs un citi. Aizklātu balsojumu deputāti rosina saglabāt Satversmē paredzētajai Valsts prezidenta un Satversmes tiesas tiesnešu ievēlēšanas procedūrai, kā arī ievēlot Saeimas prezidiju locekļus. Parlaments ceturtdien skatīšanai komisijās nodeva arī ZZS iesniegtos grozījumus Saeimas Kārtības rullī, lai arī Saeimas prezidija locekļu vēlēšanas būtu atklātas.

Bērziņš pirms balsojuma par Vilnīti klusi pazudis

Jauniešvēlētājs Valsts prezidents Andris Bērziņš (ZZS), līdzīgi kā deputāts Andris Šķēle (TP), lai arī uz Saeimas sēdi bija ieradies, pirms balsojuma par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (KNAB) priekšnieka Normunda Vilniša piemērotību amatam klusi pazudis, vēsta TV3 raidījums "Nekā personīga". KNAB bijušā vadītāja Normunda Vilniša nostāja KNAB joprojām neistenotā Phare projektā, varot radīt zaudējumus valstij. Tāpat viņa vadītājā birojā pazudušas personu sūdzības, bet operatīvas, slepenas lietas uzticētas personām ar vidējo izglītību bez darbam nepieciešamajām pilnvarām, vēsta raidījums. "Pārkāpumi ir fiksēti no 2010. gada sākuma un turpinās vēl uz šo dienu. Daļa no tiem ir būtiski, sistemātiski un daļa nav novērsta, neskatoties uz to, ka vairākkārt ir bijuši norādījumi to izdarīt," skaidro ģenerālprokurors Ēriks Kalnmeiers. Trīs punkti ziņojumā ir palikuši klasificēti, un tajos gan pārkāpumi nav salīdzināmi ar braukšanu zem zīmes. Vilnišis apzināti esot pieņēmis darbā cilvēku ar viltus identitāti, izkārtojot viņam piesēgpsi. Vēl viens rupjš pārkāpums saistīts ar fiktīva darbinieka algošanu KNAB. Tāpat ir aizdomas, ka Vilnišis uzdevis veikt nesankcionētu operatīvo izstrādi par sev interesējošām personām.

Sabiedrībai noklusē salmonelozes draudus

620 tūkstošus latu no valsts budžeta neparedzētiem gadījumiem valdība lēmusi piešķirt akciju sabiedrībai "Balticovo". Tikai pēc šā lēmuma tapis ziņāms, ka nuda paredzēta kompensācijai par gandrīz trīssimt tūkstoš dējējvistu iznīcināšanu. Vistu mītne bijusi inficēta ar salmonelozi, tā pagājušo trešdien ziņoja LTV raidījums "Panorāma". Lēmums iznīcināt lielo skaitu vistu uzņēmumā ticis pieņemts šā gada janvārī. Tam iemesls bija salmoneloze, taču ne tolaik, ne arī vēlāk šāda informācija publiski neparādījās. Gandrīz pusi no kompensējamās summas Eiropas Savienība valstij atmaksāšot, vēstīja "Panorāma".

Sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

65307058, 65307059 (zurnālistiem). Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

Nemeklē laimi citur – laime ir pie tevis pašā.

Labas pārmaiņas skolas ikdienā

● Atjaunotais sporta laukums ar savu vizuālo pievilcību un radītajām ērtībām aicina sportot arī audzēkņus ar īpašām vajadzībām.

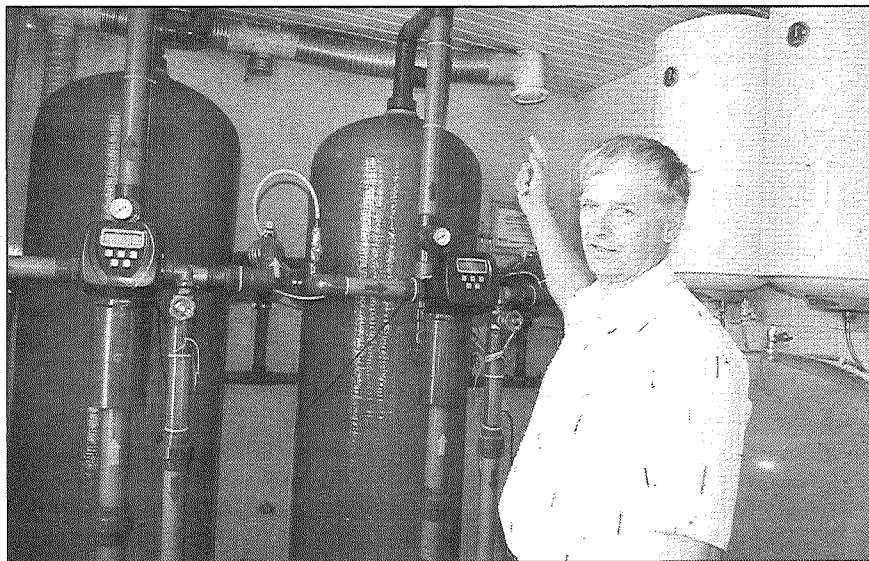
Sākums 1. lappusē

Paldies Līvānu novada domei, kas operatīvi darīja visu, lai skola nezaudētu iespējas piedalīties šajā projektā, teica Edgars Vaivods. Projekts tika atbalstīts, un pagājušajā gadā sākās darbi. Diemžēl pērnās vasaras lietus gāzes pamatīgi aizkavēja darbus sporta laukumā. Tie tika uzsākti vēlāk. Tagad laukumā ierikota drenāžas sistēma, un turpmāk pārmerīgās lietavas to neapdraudēs. Sporta laukumu ieskauj arī jauns žogs, tam apkārt ierikots asfaltēts celiņš, ērtas nobrauktuves ļaus uz laukuma nokļūt ratiņkrēslos sēdošiem bērniem. Padomāts par skatītāju ērtībām, uzstādot tribīnes, bet pavisam lepmu iespaidu rada ierikotais sporta laukuma apgaismojums. No projekta naudas ir gūts maksimālais labums, vērtēja direktors. Viņš teica paldies arī Līvānu novada domei, par piešķirto papildfinansējumu, kas bija nepieciešams atsevišķos gadījumos, kad, veicot iepirkumus, bija nepieciešami lielāki līdzekļi.

Atklājot prezentāciju, Rudzātu internātpamatskolas direktors Edgars Vaivods pateicās visiem, ar kā atbalstu realizēts šis projekts, kas to izstrādāja un veica praktiski, — Līvānu novada domes vadībai un speciālistiem, Rudzātu pagasta pārvaldes vadībai, celtniekiem, savam kolektīvam, kas prata ietaupīt līdzekļus, lai tos varētu ieguldīt kopīgajā projektā. Skola visiem bija sarūpējusi dāvanīgas — audzēkņu apgleznotus stikla traukus.

Rudzātu speciālā internātpamatskola ir viena no Līvānu novada 14 izglītības iestādēm un vienīgā novadā, kas isteno speciālās un profesionālās pamatizglītības programmas audzēkņiem ar vieglu, vidēji smagu un smagu garīgo atpalicību.

L.Rancāne

● SIA «Jēkabpils PMK» būvdarbu vadītājs Andris Buks, kurš pārraudzīja visu projekta realizēšanas gaitu skolā, pie jaunās ūdens attīrīšanas iekārtas.

● Specializētajam mikroautobusam un pārējiem projekta realizācijas gaitā tapušajiem objektiem svētību deva Rudzātu Romas katoļu draudzes prāvests Vilhelms Bēķis. Foto: A.Šņepsts

Ja Jāņu naktī govis mauj, būs slapjš rudens
un nākamgad gara zāle.

Līvānu novada zemnieki ministram prasa novērst diskrimināciju un tirgus izkropļojumus starp lauksaimniekiem

14. jūnijā Līvānu novada dome zemkopības ministram Jānim Dūklavam nosūtījusi pašvaldības vadītāja Andra Vaivoda parakstītu vēstuli, kurā izklāstītas novada, arī citu Latvijas reģiona zemnieku problēmas un izteikts protests par diskrimināciju un tirgus izkropļojumiem starp lauksaimniekiem, kā arī ietverti vairāki izsvērti priekšlikumi situācijas uzlabošanai. Kā informē novada lauku attīstības speciālists DOMINIKS JAUJA, jūnija nogalē līvānieši cer sagaidīt ministra atbildi.

D. Jauja atzina, ka, neskatoties uz pamatprincipu, ka visi cilvēki ir vienlīdzīgi likuma priekšā un ir tiesīgi saņemt vienlīdzīgu likuma aizsardzību, nereti Ministru kabineta noteikumus vai Zemkopības ministrijas izdotajos normatīvajos aktos tiek iekļautas diskriminējošas normas, kritēriji vai noteikumi. Visbiežāk tiek pārkāpts vienlīdzīgas attieksmes princips Eiropas Savienības un valsts atbalsta sadalē un aplikšanā ar ienākumu nodokli. Diskriminējošā stāvokli visbiežāk tiek nostādīti mazie lauksaimnieki. Šī situācija arī tiek izklāstīta vēstulē J. Dūklavam. Piemēram, iespēja saņemt īpašo atbalstu par pienu ir liegta saimniecībām, kuras gadā realizējušas mazāk par 30 tonnām piena. Līvānu

novadā tādas ir 90% saimniecību, jo tās, kuras realizējušas 30 un vairāk tonnas piena, ir tikai ap 10%, pie tam saimnieciskās darbības analīze liecina, ka šie pašvaldības rādītāji ir nedaudz augstāki par vidējiem valstī. Nav dota iespēja arī saņemt atbalstu saimniecībām, kurām pārraudzībā mazāk par sešām govīm. Tāpat ir arī pasākumā «Rugāju lauks ziemas periodā», ja platību maksājumiem tiek piešķirtas rugāju platības, kas mazākas par 10 hektāriem, tiek uzsvērtas vēstulē.

Visneizdevīgākajā situācijā tiek nostādītas saimniecības, kuras ražo lauksaimniecības produkciju pašpatēriņam. Šādas saimniecības ir absolūtā vairākumā. Ražojot produkciju pašpatēriņam, nekādu ieņēmumu nav. Attiecīgi zemnieki nevar pretendēt uz bezakcīzes dīzeļdegvielas iegādi un, kā zināms, turpmāk ieņēmumi no saimnieciskās darbības tiks pieprasīti arī, lai saņemtu mazāk labvēlīgo apvidu maksājumus. Redzot, ka ražot tikai pašpatēriņam lauksaimniecības produkciju saimniecībām vairs neatmaksājas, tās pārtrauc darbību. Rezultātā paliek neapstrādāti un nesakopti lauki, palielinās bezdarba līmenis, aug sociālo pabalstu slogs pašvaldībām. Visbeidzot, cilvēki atradinās no darba, kas ilgtermiņā var radīt neparedzamas sekas un neprognozējamus izdevumus to novēršanā. Lauki paliek arvien tukšāki.

Šajā sakarā Līvānu novada dome lūdz zemkopības ministru «ar visiem iespēja-

miem līdzekļiem veicināt lauksaimniekos interesi apkopt iespējami lielākas lauksaimniecībā izmantojamo zemju platības ar ES un valsts tiešmaksājumu palīdzību vai citām programmām, nevis ar represīvu metožu palīdzību pārtraukt saimniecisko darbību. Pašvaldības ir ieinteresētas, lai to teritorijas būtu pēc iespējas labāk sakoptas, lai lauku cilvēki par padarīto darbu saņemtu atbilstošu samaksu (vai tas būtu sīkzemnieks, vai nopietns ražotājs).»

Šobrīd atbalsts lielākā mērā tiek orientēts uz aktīvajiem lauksaimniekiem. Taču, ka uzsvērts Līvānu novada domes vēstulē, «aktīvais lauksaimnieks, mūsu redzējumā, ir tas, kurš veic lauksaimniecisko ražošanu pašpatēriņam vai tirgum neatkarīgi no saimniecības lieluma.» Tāpēc Līvānu novada dome sagatavojusi sekojošus priekšlikumus.

1. Izstrādājot noteikumus vai dažādu maksājumu shēmas, **savlaicīgi par to jāinformē lauksaimnieki, lai viņi spētu sagatavoties pasākuma ieviešanai.** Diemžēl par to, ka bezakcīzes dīzeļdegvielas apjoms tiks aprēķināts pēc 2010. gada ieņēmumiem, tika paziņots tikai šogad.

2. **Atcelt ierobežojošās normas Eiropas Savienības un valsts atbalstā, kuras diskriminē mazos lauksaimniekus:**

✓ rast iespēju turpmāk saņemt īpašo atbalstu par pienu, sākot ar 10 tonnām realizētā piena;

✓ turpmākajā saistību periodā uz agrovides pasākumu «Rugāju lauks ziemas periodā» vai līdzīgiem pasākumiem ļaut startēt uz atbalsta maksājumu, sākot no pirmā hektāra.

3. **Nepieprasīt uzrādīt ieņēmumus no lauksaimnieciskās darbības par pirmajiem pieciem hektāriem,** piesakoties bezakcīzes dīzeļdegvielas saņemšanai pilnā apjomā un turpmāk arī mazāk labvēlīgo apvidu maksājumu saņemšanai (prakse pierādījusi, ka šī platība atbilst pašpatēriņa apjomam).

4. Valsts atbalsta pasākumā «Atbalsts piensaimniecības nozarei» vajadzētu maksāt par katru pārraudzībā esošu govī (arī vienas līdz piecu govju ganāmpulkam, kuru piena šķirnes govīs atbilst vismaz 5000 kg izslaukumam standarta laktācijā), jo to dzīvnieku skaits, kuri ir pārraudzībā un par kuriem nesaņem subsidiājas, ir salīdzinoši neliels, tas būtiski neietekmēs saņēmēju ieņēmumus, bet tas ieinteresēs šīs saimniecības turpināt pārraudzību.

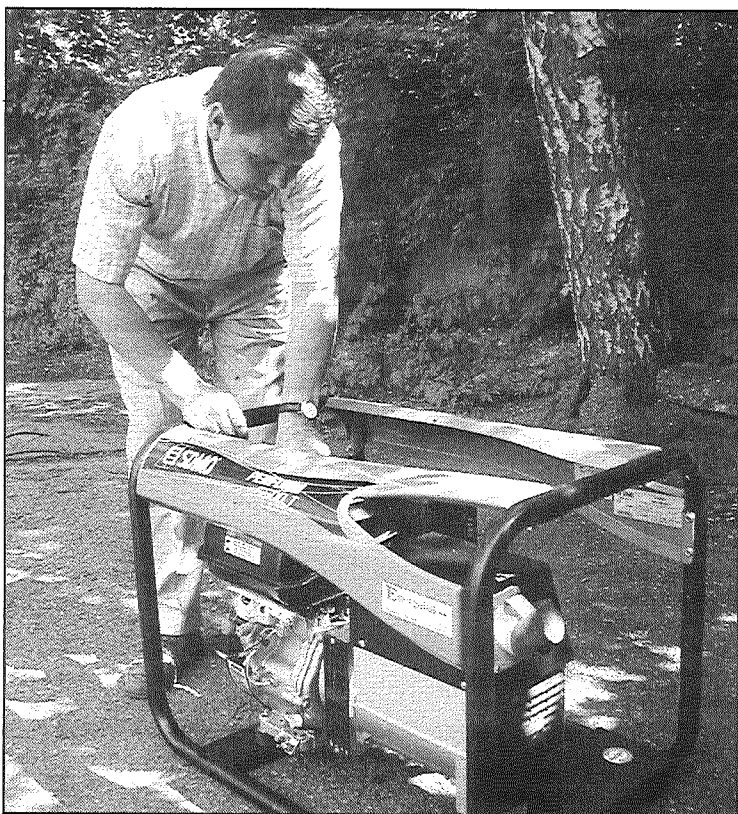
Līvānu novada domes vēstulē Zemkopības ministrija tiek lūgta Eiropas Savienības un valsts atbalsta administrēšanā pielietot vienlīdzīgas attieksmes principus, kas ir nostiprināti daudzās ES regulās, konvencijās un arī Latvijas Republikas normatīvajos aktos. Šo principu ignorēšana rada diskrimināciju un tirgus izkropļojumus starp lauksaimniekiem.

Līvānu, Preiļu un Riebiņu pašvaldības saņēma Taipejas misijas dāvētos elektrības ģeneratorus

Pagājušajā ceturtdienā, 16. jūnijā, Ķīnas Republikas Taivānā valdības vārdā Latvijas Pašvaldību savienība un Taipejas misija 11 Latvijas pašvaldībām uzdāvināja elektrības ģeneratorus. Dāvanas saņēmēju skaitā bija arī trīs bijušā Preiļu rajona pašvaldības — LĪVĀNU, PREIĻU un RIEBIŅU novadi.

Latgales novadu pašvaldības šoziem smagi cieta no sniega un apledošanas, kad ilgu laiku bija traucēta elektrības padeve. Pārviotojamie un ar benzīnu darbināmie ģeneratori tobrīd bija ļoti nepieciešami pašvaldību iestādēs, komunālajās saimniecībās, jo strāvas trūkuma dēļ nedarbojās ūdensapgādes sistēmas, kanalizācijas un attīrīšanas iekārtas, pašvaldību iestādēs nebija iespējams nodrošināt siltumu.

«Taipejas misija mums ir patiesi un reāli draugi,» «Novadniekam» teica Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs, izrādot jauniegvu. «Jau janvārī, kad cinījāties ar sniega radītajiem postījumiem, misijas pārstāvji zvīnāja un jautāja, kāda palīdzība nepieciešama. Esam pateicīgi par dāvinājumu, ko varēsīm izmantot ekstremālās situācijās, ja tādas gadīsies turpmāk.» Aptuveni 900 latus vērtu un piecus kilovatus jaudīgo ģeneratoru var izmantot, lai nodrošinātu elektrisko strāvu, piemēram, sūkņu stacijas, kanalizācijas iekārtu vai nelielas katlu mājas darbināšanai. Pašvaldības vadītājs pastāstīja, ka SIA «Preiļu saimnieks», kā arī SIA «Preiļu slimnīca» ir iegādāti un

● Piecus kilovatus jaudīgs un ar benzīnu darbinājams ģenerators ir viegls un ērti pārnēsājams. Par to pārliecinājies Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs. Foto: L. Kirillova

uzstādīti jaudīgi stacionārie ģeneratori, tāpēc pārviotojamo iekārtu izmantos citur.

Riebiņu novada domes izpilddirektors Āris Elsts atzina, ka šī gada ziema parādījusi — jābūt gataviem ekstrēmām apstākļiem. Taipejas misijas dāvinājums nodots komunālās nozares rīcībā un tiks izmantots kritiskās situācijās iekārtu darbināšanai. Savu-

kārt Līvānu novada domes izpilddirektora vietnieks Aivars Smelcers pastāstīja, ka ģeneratoru pēc vajadzības varēs izmantot ne vien pilsētā, bet arī Jersikas, Rudzātu, Sutru, Turku un Rožupes pagastos, ja elektrības padeves traucējumu gadījumā būs nepieciešams darbināt lokālās apkures vai ūdens padeves sistēmas.

Lappusi sagatavoja L. Kirillova

AGLONAS NOVADĀ

Uzsāk zivsaimniecības attīstību četros ezeros

Apstiprināts Aglonas novada domes izstrādātais projekts «Aglonas novada Ģerāņimovas-Ilzas, Jazinkas, Kustaru un Užuņu ezeru zivsaimnieciskās ekspluatācijas noteikumu izstrāde», informē novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Zane Ločmele.

Minētā projekta mērķis ir veicināt zivsaimniecības attīstību novadā. Rezultātā tiks izstrādāti Aglonas novada Kastuļinas pagasta Ģerāņimovas-Ilzas ezera 327,8 hektāru platībā, Užuņu ezera 265,2 hektāru platībā, Kustaru ezera 144,2 hektāru platībā un Grāveru pagasta Jazinkas ezera 263,9 hektāru platībā zivsaimnieciskās ekspluatācijas noteikumi. Uz izstrādātā materiāla pamata novads varēs uzsākt ezeru apsaimniekošanu, kas sekmēs pašvaldības un iedzīvotāju labklājības līmeņa uzlabošanu.

Pašvaldības speciāliste skaidro, ka projekta finansētājs ir Zivju fonds, kas segs paredzamās izmaksas simtprocentīgā apmērā, tas ir, 2488,90 latus (bez PVN). Ieguvums būs tas, ka tiks veikta četru ezeru zivju resursu un zivju barības bāzes izpēte, iegūta materiāla aprāde, ekspluatācijas noteikumu izstrāde un zivsaimnieciskās ekspluatācijas noteikumu saskaņošana.

Paredzams, ka nākotnē iedzīvotāji, kuri nodarbojas ar tūrismu, makšķerēšanu un zvejniecību, kā arī novada viesi, kuriem interesē zvejošana, varēs īstenot ezeru apsaimniekošanu un zvejas iespējas. Projekta noslēguma termiņš — šī gada decembris.

Sāks darboties Pirts skolas Latgales filiāle

Visi, kam interesē pirtslietas, zināšanas var iegūt Pirts skolā Rīgā. Nu tas kļuvis iespējams arī Latgales filiālē Aglonā, «Novadnieku» informē Aglonas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Zane Ločmele. Līdz šim Latvijā pazīstamākie pirtnieki savas prasmes apguvuši pašmācības ceļā.

Cilvēki aizvien vairāk cenšas dzīvot saskaņā ar dabu un rūpēties par savu veselību. Arī pirti iešana pieder pie veselīga dzīvesveida, pie tam Latvijā pirts gars pamazām atgriežas. Laiks atcerēties senču dzīves gudrības, pilnveidot un izkopt labākās tradīcijas un tikumus, kas saistīti ar mūsu tautas svētnīcu — pirti.

Pirts skola ir akreditēta izglītības iestāde, kur piedāvā apgūt teorētiskās zināšanas par pirtneka darba specifiku, ētiku un pirts darba organizāciju. Pirts skolā tiek veikta triju līmeņu profesionālā tālākizglītība. Lai kļūtu par Pirts meistaru, iegūtu zināšanas un iemaņas darbam ārstnieciskajā pirtī, būs jāmacās divus gadus. Pirts meistara palīgs pusotra gada laikā iegūs nepieciešamās zināšanas, lai varētu asistēt meistaram ārstnieciskajā pirtī. Pēc vienu gadu ilgām mācībām varēs saņemt pirtneka apliecību. Mācību noslēgumā tiks izsniegts valsts apstiprināts, starptautiski atzīts dokuments — apliecība par profesionālo izglītību.

Kā informē pašvaldības speciāliste, mācības Pirts skolas Latgales filiālē Aglonā sāksies septembrī. Tuvāka informācija pa tālruni 26324038 un mājaslapā www.pirtsskola.lv.

Jānu naktī jādedzina ugunis, lai kaltētu zemē apraktu naudu.

Atklāta Latvijas foto leģendas Jāņa Gleizda darbu izstāde

11. jūnijs tiks ierakstīts Latvijas foto mākslas vēsturē, jo šajā dienā pirmo reizi pasaulē un tieši Preiļos tika atklāta dižā foto mākslinieka Jāņa Gleizda krāsaino fotogrāfiju izstāde. Kaut arī aizvadītajā gadā fotogrāfijas meistars aizgāja mūžībā, tomēr viņa radītais turpina sajūsmīnāt un pārsteigt, un tam apliecinājums ir izstāde „Jāņa Gleizda krāsu pasaule”, informē Preiļu novada domes lietvedības pārzinis Jānis Vaivods.

Izstādē ir skatāmas 86 fotogrāfijas, kas ir atlasītas mākslinieka arhīvā. Šis ir zīmīgs skaits, jo tas simbolizē viņa dzīves gadus. Izstādītie darbi ir atlasīti tā, lai tie atklātu un parādītu fotogrāfijas meistaram raksturīgāko, aptverot visu viņa radošā darba periodu. Fotogrāfiju tēma ir tradicionālā – sievietes, ziedi, sports, klusā daba un ainavas, bet neierasta un unikāla ir darbu krāsa – fotogrāfijas ir nevis melnbaltas, bet gan krāsainas.

Izstādi atklāja Jāņa Gleizda dzīvesbiedrē Annele Gleizda, kura klātesošos iepazīstināja ar fotogrāfijas meistara biogrāfiju un radošo darbu, kā arī ar šīs izstādes tapšanas vēsturi. Pateicības vārdi tika vēlti Preiļu novada domei par atbalstu izstādes norisei un Latgales Fotogrāfu biedrībai un īpaši tās vadītājam Igoram Pličam par izstādes organizēšanu.

Preiļu novada domes priekšsēdētāja

● Fotomākslinieka Jāņa Gleizda krāsu pasaule fotogrāfijās pie Preiļu skatītājiem nonākusi, pateicoties Anneles Gleizdas un Igora Pliča sadarbībai.

vietnieks Jānis Anspoks novada domes vārdā izteica pateicību, ka tieši Preiļi ir izvēlēti par šīs izstādes atklāšanas vietu. J. Anspoks izteica apbrīnu par foto māks-

linieka radītajiem darbiem.

Latgales Fotogrāfu biedrības vadītājs Igoris Pličs bija gandarīts, ka Annele Gleizda tieši viņam uzticēja pirmo reizi

prezentēt Jāņa Gleizda radošo veikumu krāsās. Pats izstādes tapšanas process esot bijis atbildīgs un laikietilpīgs. No Jāņa Gleizda arhīva tika ieskenēti ap 1000 krāsu diapozitīvu, ko veica Latgales Fotogrāfu biedrības biedrs Aleksandrs Lebedis. Nākošais uzdevums bija no šī lielā izcilo darbu skaita izraudzīties 100 darbus, kuri visspilgtāk atklāj dižā foto mākslinieka rokrakstu. Šo uzdevumu veica J. Gleizda dzīvesbiedrē un ģimene locekļi. Latvijas fotogrāfijas leģendas darbus izstādei sagatavoja Latgales aktivākie un pazīstamākie fotogrāfi – biedrības dalībnieki. Igoris Pličs norāda, ka, veidojot izstādi, šoreiz primārais bija izstādes vēsturiskā nozīme un foto mākslinieka rokraksta atklāšana un varbūt nedaudz mazāk tieši mākslinieciskā vērtība.

Apsveikumus un atzinīgus vārdus par izstādi vēltīja arī Latvijas foto vēsturnieks Pēteris Korsaks, fotokluba “Rīga” vadītāja Eizēnija Freimane, LU Akadēmiskās bibliotēkas direktore Venta Kocere, foto meistars Bruno Alsiņš, Jāņa Gleizda māsa ar ģimeni, Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīcas pārstāvji, kur fotomākslinieks ilgus gadus bija strādājis par fotogrāfu, un pārējie izstādes atklāšanas dalībnieki – gan fotogrāfi, gan foto mākslas cienītāji.

Izstādi organizēja Latgales Fotogrāfu biedrība, Jāņa Gleizda dzīvesbiedrē Annele Gleizda un Preiļu novada dome.

Izstāde Preiļos būs skatāma līdz 11. jūlijam.

Piešķir finansējumu siltummezgla ierīkošanai bērnu dārzā “Pasaciņa” Mehanizatoru ielā

SIA “Preiļu saimnieks” šovasar plāno pabeigt projektu “Preiļu pilsētas centralizētās siltumapgādes sistēmas 8. kārtas rekonstrukcija Pils ielas – Mehanizatoru ielas dzīvojamajā masīvā”, kura ietvaros iepriekšējos gadus masīvā jau ir nomainītas siltumapgādes caurules un šobrīd ir atlicis pēdējais projekta posms – automātisko siltum-

mezglu uzstādīšana un pāreja uz divcauruļu siltumapgādi, “Novadnieku” informē Preiļu novada domes lietvedības pārzinis Jānis Vaivods.

Realizējot projektā paredzēto, ēku kopējā siltumsistēmā samazināsies siltuma zudumi, tiks nodrošināta automātiska siltum-padeves temperatūras regulācija, izlidzināsies temperatūra dzi-

vokļos, kā arī būs iespējams regulēt karstā ūdens temperatūru, kas tiks sagatavots mājas siltummezglā. Tā kā siltummezgls ir mājai piederošs un līdz ar to tā uzstādīšanas izmaksas attiecas uz māju kopējām apsaimniekošanas izmaksām, SIA “Preiļu saimnieks” ir aicinājis masīva iedzīvotājus izlemt par automātisko siltummezglu nepiecie-

šamību konkrētajā mājā. Automātiskos siltummezglus ir paredzēts uzstādīt arī domes iestāžu ēkās.

26. maijā novada domes sēdē tika skatīts jautājums par līdzekļu piešķiršanu automātiskā siltummezgla uzstādīšanai Preiļu pirmsskolas izglītības iestādē “Pasaciņa” Mehanizatoru ielā 4. Ņemot vērā pārejas uz divcau-

ruļu sistēmu radītās priekšrocības, piemēram, nodrošinot bērnu dārzā peldbaseina darbībai nepieciešamos rādītājus arī vasaras sezonā, dome nolēma piešķirt finansējumu automātiskā siltummezgla ierīkošanai. Jautājums par finansējuma apjomu tiks skatīts atkārtoti, kad iepirkuma rezultātā būs zināmas siltummezgla izmaksas.

DOMES LĒMUMI

Izmaiņas pamatbudžetā

Nolēmts veikt grozījumus pašvaldības šī gada pamatbudžetā. Ieņēmumu daļa tiek palielināta par 74 162 latiem, tajā skaitā ir finansējums ES projekta «Darba praktizēšanas pasākumu nodrošināšana pašvaldībā darba iemaņu iegūšanai un uzturēšanai» – 40 500 latu, kā arī finansējums Eiropas Sociālā fonda projektam «Pedagogu konkurētspējas veicināšana izglītības sistēmas optimizācijas apstākļos» 33 662 latu apmērā. Par līdzvērtīgu summu palielināta arī pamatbudžeta izdevumu daļa.

Apstiprināja noteikumus

Ņemot vērā iepriekš pieņemtos lēmumus, vairāku likumu prasības, pašvaldība apstiprināja noteikumus par pašvaldības

nekustamā īpašuma «Šusta ezers» zemes nomas tiesību izsolī. Interese par īpašuma nomu radusies sakarā ar to, ka ezerā ir ievērojami sapropeļa krājumi. Ja šī vērtīgā dabas produkta ieguve tiks īstenota, pašvaldība cer uz ieguvumiem, tajā skaitā uz jaunām darba vietām, infrastruktūras uzlabojumiem, Šusta ezera attīrīšanu un apkārtnes sakopšanu.

Piešķir finansējumu

Deputāti atbalstīja Preiļu 2. vidusskolas direktora Oļega Hļebņikova lūgumu un piešķir 200 latu bērnu vasaras pētnieciskajam darbam, kura laikā skolēni vāks materiālus skolas muzeja veidošanai. Piešķirtais finansējums tiks izmantots transporta un citu saimniecisko izdevumu segšanai.

500 latu ar deputātu lēmumu piešķirti transporta izdevumu segšanai deju kolektīva «Gaida» braucienam uz 33. folklo-

ras festivālu Slovākijā. Uz festivālu «Kleņovska Rontouka» pošas 20 Preiļu 1. pamatskolas un 20 Preiļu Valsts ģimnāzijas dejotāji. Arī šī summa piešķirta no budžeta sadaļas «Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem».

Pagarināja trīspusējo līgumu

Pēc diskusijām ar balsu vairākumu domnieki nolēma pagarināt trīspusējo līgumu starp Preiļu novada domi, SIA «Preiļu saimnieks» un SIA «Lata CMD» par būvdarbu veikšanu objektā Jaunatnes ielā 1, Preiļu pagasta Ličos. Pēdējais termiņš, kurā darbi jāpabeidz un objekts jānodod ekspluatācijā, ir 15. jūlijs.

Iepriekš pašvaldība cerēja, ka firma darbus pabeigs līdz maija nogalei. Taču, kā domes sēdē atzina uzņēmuma pārstāvis, objektā strādā 15 celtnieki, kas bijis par maz, lai atliktos darbus pabeigtu tik ātri. Deputāti secināja, ka citu rīcības variantu

patlaban nav. Līdz šim pret būvniekiem nav piemērotas arī nekādas soda sankcijas.

Dome organizēs bērniem vasaras nometni

Deputāti piekrita idejai, ka Preiļu novada dome organizēs bērniem vasaras nometni «Krāsaini sapņi». Izpildītājam Vladimiram Ivanovam uzdots veikt nepieciešamās darbības, kas saistītas ar nometnes organizēšanu un darbību. Par nometnes vadītāju nozīmēta Preiļu 1. pamatskolas skolotāja Lolita Adamoviča. Paredzams, ka nometne «Krāsaini sapņi» notiks no 4. līdz 9. jūlijam atpūtas bāzē «Zolva», kur varēs atpūsties un saturīgi pavadīt laiku bērni no visām Preiļu novada pamatskolām.

Pēc Preiļu novada domes sēdes materiāliem sagatavoja L. Kirillova

Jāņu naktī zied paparde ar sudraba ziediem. Neviens to nevar nosargāt. Kas to sargā, tam rādās dažādi plēsīgi zvēri.

Mājās, kur darba tikumam goda vieta

Ar Bronislavu Zili neklātienē iepazīnāties dziļā ziemā, telefoniski gatavojot publikāciju par Eiropas Savienības subsidēto programmu «Skolas auglis». No zemnieku saimniecības «Zīlītes» tolaik tika piegādāti āboli 13 skolām. Bronislavu savaniņam augļu glabātavā, kur viņa gatavoja kārtējo vitaminizēto sūtījumu skolām. Kundze aicināja ciemos pavasarī vai vasarā, kad izstāstīšot un izrādīšot savu saimniecību. Un nu, Jāņu priekšvakarā, mērojām ceļu uz Līvānu novada Rožupes pagasta «Zīlītēm», kur ar apbrīnojumu uzņēmību un mērķtiecību saimnieko enerģiskā Bronislava. Viņu sastapām rosāmos augļu dārzā, kur jauno ābeliņu rindām ne gals nav saskatāms. Bronislava gan skaidroja, ka tālāk dārzā esot bumbieres, aiz tām — ogulāju un cidoniju rindas, bet vēl tālāk — krūmellenes. Šis dārzs atrodas apdzīvotā vietā Kūkās, bet dzīvojamā māja un otrs, pēc izmēriem tikpat ievērojams cieniņš dārzs, — blakus esošajās Jaujās. Saimniecība nodarbojas gan ar augļkopību, gan aitkopību. Netālajā plāvā zāli plūca makten liels tumšgalvainu sprogaiņu pulciņš. Esot vesels simts, stāstīja saimniece, bet ļoti cerot, ka izdošoties ganāmpulku trīskāršot.

No pilsētas pie zemes

1990. gada aprīlī Bronislava Jaujās nopirka vecu māju un pārcēlās uz to. Kaut arī dzimusi laukos — Rauniešos, visu mūžu aizvadījusi pilsētās — Dobelē, Jēkabpilī, Līvānos. Saimniekošanu sākusi ar piecām govīm. Ceļa šeit nav bijis, ar zirdziņu pa dangām ik rītu ap pirmo gaiļu laiku vests piens uz Pēterniekiem. Par tonnu piena toreiz dabūja labi, ja 58 latus. Kad sākās valsts atbalsts augļu dārzu stādīšanai, drosmīgi ņēma kredītu un sāka dēstīt dārzu. Tehnikas tolaik nekādas nav bijis. Zemes platības pamazām palielinātas, pa gabalam piepērkot klāt. Ar laiku mūžībā aizgājuši vecie kaimiņi. Nopirkta arī viņu ēkas, tagad tur ierikota aitu kūts. Pašu mājas kūts pārbūvēta, tur ierikota augļu glabātava. Ar banku izdevies norēķināties, un tagad var jau domāt par tālāku attīstību. Sagatavots projekts glabātavas modernizācijai, gribot nopirkt arī jaudīgāku traktoru, iekārtu sienu sagatavošanai ruļļos.

Ziema apskādēja ražu

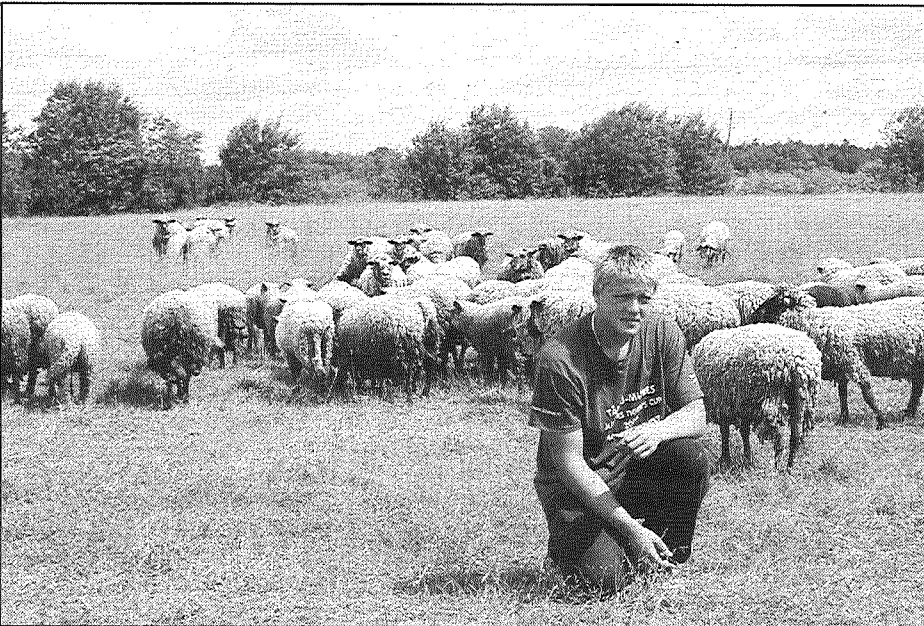
Viens no dārziem ir četrus hektārus liels. Ābeles aizņem vienu hektāru, 660 puspundurkociņi. Pusotru hektāru — bumbieres, pushektārs atvēlēts plūmēm, pārējā platība — cidonijām un krūmellenēm. Ne cidonijas, ne mellenes vēl nav sākušas ražot, arī bumbierēm kārtīgi ražas gadi vēl tikai priekšā. Otrajā, trīs hektārus plašajā dārzā, aug gan pundurkociņi — pa 1200 hektārā, gan puspundura ābelītes. Kociņi pieņemas spēkā un pamazām sāk ražot.

Otrajā dārzā koki vecāki, izturīgāki, tur tiek cerēts uz bagātīgāku ražu. Labi noziedējušas jāņogas, solās būt kupliem ogu ķekariem. Bet ogu audzēšanai īpašniece gribot pielikt punktu, šī nodarbošanās neatmaksājoties. Ogu novākšana ir piņķerīga un gausa, prasa roku darbu, un gāla rezultātā ienākumu nekādu. Pērn gad augļu vākums bijis tīri apmierinošs, taču raizes radijusi uzglabāšana. Ir cerība ar projekta starpniecību iegūt līdzekļus temperatūru regulējošo iekārtu uzstādīšanai glabātavā. Augļiem ir ļoti svarīgi, lai tie pēc noņemšanas no koka visu laiku glabātos vienmērīgā temperatūrā.

Kad dārzi bija ierīkoti, saimniecībā tika ieviests aitu ganāmpulks. Augļu dārzi bez mēslošanas nevar iztikt, bet ķīmiju negriboties lietot, tāpēc aitas ir ideāls mēslo-

● Uzņēmīgā, darbīgā, izdomas bagātā «Zīlīšu» saimniece Bronislava Zile kopā ar Rendu, uzticamo sargu un mazo Loru.

● Jānim patīk lauku darbi, un savu nākotni viņš saista ar saimniekošanu laukos. Bet pirms tam, protams, attiecīgi jāizglītojas. Foto: A.Šņepsts

juma ražotājs. Šopavas saimniecībā notika Latvijas Augļkopības institūta speciālistu rīkots seminārs. Institūta pārstāvji atzinuši, ka mēslošana veikta ļoti prātīgi. To rāda arī veselīgie, žirgtie kociņi, kas izturējuši aizvadītās negantās ziemas pārbaudījumus. Palikuši sveiki un veseli, diemžēl ražas gan šogad nebūšot, kaut arī ziedēšanas laikā bijuši baltum balti. Apledojums, kas ziemā ābeliņu, bumbieru, plūmju zarus un pumpurus ledus garozas gūstā turēja nedēļām ilgi, atstājis savas sekas, — augļi nav aizmetušies. Aitu mēsli nepatīkot arī kurnjiem un ūdensžurkām. Vienugad diķa tuvumā esošajā dārzā nograuztas 380 ābelītes. Kad sākti lietot aitu mēsli, šāda nelaieme neatkārtoties. Aitas mēģināts izmantot arī «ravēšanai», laižot ganīties starp upeņu stādījumiem. Bet... tās drīz vien iemanījās apšķībit ogulāju krūmiņus, un no šīs nodarbes tika atbrīvotas.

Dārzs pagēr daudz darba

Darbi dārzā sākas agri, kad ziema tiko sāk griezties uz pavasara pusi. Vismaz divreiz sezonā ābelītem tiek izgriezti zari, veidojot vainagu. Jānogriež plūmju jaunie dzinumi. Rindstarpas jāizplauj. To veic ar tehniku, bet ap pašiem kociņiem jāapplauj ar rokām. Kādu reizi sezonā kociņi tiek arī nomigloti. Arī ražas vākšana ir roku darbs. Glabāšanas laikā raža jāpārslā, jāaizvāc

bojātie augļi. Vismaz 20 procenti tomēr norakstāmi zudumos. «Zīlīšu» saimniece stāsta par šķirnēm, kuru āboli ilgāk glabājas, par tām, kas uzņēmīgas pret slimībām. Dārzā esot arī tādas šķirnes, kuru āboli saturami pat līdz nākamā gada Jāņiem. Skolās, ar ko šoziem bijis noslēgts līgums par augļu piegādi, nonākuši ļoti labi āboli. Viņai arī prieks par šo sadarbību, jo atkritušas rūpes par ražas realizāciju, kā tas bija citiem gadiem, kad pašai jāved āboli uz tirgiem. Nu gan uz Jaujām arī ierikots labs ceļš, par ko saimniece teic, ka tā sakārtošana «izcīnīta» ne tik vieglās «ciņās» ar vietējo varu un ar ceļu priekšniekiem Preiļos. Bet tas jau bijis sen. Tagad par ceļa uzturēšanu paldies pagasta pārvaldei.

Apkārt augļu dārziem gan tuvākā, gan tālākā attālumā atrodas meži, krūmāji. Kā ar zaķu apciemotiem pie tik gardiem našķiem kā ābelītes? Ārprāts, atbild saimniece. Šoziem divas rindas jaunāku stādījumu apgrauzta pilnībā. Nav līdzējis ne augstais stieplu iežogojums visapkārt dārzam, ne citi zaķu atbaidīšanas paņēmieni. Savukārt uz jautājumu, vai aitu ganāmpulku neapciemo vilki, Bronislavai cits stāstāmais. Šogad no ganībām pagaisušas jau piecas sprogaines. Ik kā uz vilku rēķina negriboties norakstīt, drīzāk jau nakts melnumā uzdarbojušies divkājaini zagļi. Arī ar bumbierēm divainas lietas atgādāties. Pavasarī pārbaudot, —

rindā nevienas tukšas vietas. Rudeni — nav kociņu. Ne nokaltušā, ne nolauztā veidā. Ko lai domā, ja stāds bez pēdām pazūd no zemes?

Darbs atrodas visiem

Iepazīstoties ar milzīgo darbu apjomu, rodas jautājums par palīgiem. Galvenie darītāji kopā ar Bronislavu ir ģimenes locekļi, brālis Eduards, kas dzīvo viņas mājā. Brīvajā laikā — vakaros un brīvdienās — no Līvāniem atbrauc meita, skolotāja Ilze ar savu vīru Aināru. Arī mazmeitas Linda un Laura iesaistās kopīgajos darbos. Linda apguvusi stilistes profesiju, strādā Rīgā. Laura mācās medicīnas skolā. Bronislava par čaklumu slavē arī sava znota aizbildnībā pieņemto Jāni, kas nule sekmīgi pabeidzis Rožupes pamatskolu un piepalīdz mājas soli, kur vien var. Ābolu novākšanai, ogu lasīšanai palīgos tiek aicināti arī algoti strādnieki.

Dodamies apskatīt arī aitu ganāmpulku. Jau pa gabalu redzami divi jauni puīši, kas cenšas noķert bēgošu, divaina izskata aitu. Kad nonākam tuvāk, visiem sprūk lielais smejiens. Kā nu ne! Jānis ar draugu palīdzību bija ķēries pie aitas cirpšanas, bet šī pamanījies izmukt un tāda — puscirpta — aizbēgusi atpakaļ pie pārējām. Līdz šim aitu cirpšanai tikuši pieaicināti cirpēji no Limbažiem, bet tagad Jānis apgūst šis iemaņas. Uzrakstīju projektu, nopirkām cērpamās dzirkles, mēģinām šo darbu veikt paši, stāsta Bronislava. Vienlaikus saimniecības modernizēšanas projekta ietvaros nopirkts arī īpašs zāles plāvējs, kas plauj, izplēš sūnu no zāles un pat sasmalcina izgrieztos zarus. Vilnas gan, izrādās, Latvijā nevajagot. Mājās ar šo mantu glabājas desmitiem pilnu maisu. Sākusi prātot, vai ar vilnu augļu dārzā nenoklāt kociņu rindstarpas, lai neaug nezāles. Bet tā jau būtu tirā izšķērdība. Tāpēc padomā viens cits projekts vilnas pārstrādes darbnīcas iekārtošanai, kurā varētu vilnu kārēt un pēc tam šūdināt ar dabisku vilnu pildītas segas, kādas bērnu jaciņas un citas lietas.

Aitu ganāmpulks kvalitatīvs, tā atjaunošanai īpašniece iepērk vaislas teķišus. Uzskāti saimniecības ēku paplašināšanas darbi. Staigājām pa svaigi planētu zemes gabalu, un saimniece rāda, kur būs jauna kūts, kur šķūņa piebūve. Projektus Bronislava Zile gatavo pati. To rakstīšanā, kā arī saimniecības vadīšanā noder kādreiz iegūtā ekonomiskā izglītība.

Svētdienās nestrādā

Vai kādreiz laiks tiek atvēlēts arī atpūtai? Bronislava stāsta, ka nekad netiek strādāts svētdienās. Lielākos svētkos viņa dodas uz baznīcu, bet parastajās svētdienās noskatās svēto Mīsi televīzijā. Arī Zaļu vakars mājās ienāks rimts un svinīgs. Jaunākās paaudzes pārstāvji — meitas ģimene kopā ar Jāni došoties braucienā ar savu auto uz Horvātiju. Pēdējos gadus Jāņus viņi pavadot ārzemēs. Bet pats Jānis, taujāts par savu goda dienu un arī par nākotnes nodomiem pēc skolas beigšanas, draudzīgi un atklāti stāsta, ka mācīšoties Bulduros, kur apgūšot dārznieka specialitāti. Pēc tam vēl, iespējams, kādu gadu Jaunaglonā, kur iemācīšoties arī guļbūvju celšanu. Un ar šīm zināšanām saimniekošot laukos. Vai tā būs, vai Jānim tiks sniegts materiālais atbalsts mācību gados, — jautājoši skatāmies uz saimnieci, un viņa piekrītoši māj ar galvu, — būs.

Viss būs. Ziedēs dārzi, ienāksies raža, jaunieši mācīsies un strādās. Tādās mājās, kurās darba tikums kopā ar prasmī izmantot laikmeta dotās iespējas tik lielā cieņā, savādāk nemaz nevar būt.

L.Rancāne

Cik tālu jānuguns liesmas atspīd, tik tālu lauki paliek augļīgi un labība labi aug.

LATVIJAS BĒRNU FONDA NOMETNES

Latgales audžuģimeņu bērni tikās Rožupē

Līvānu novada Rožupes pamatskolā nometnē «Vasaras vārti» jaukiem piedzīvojumiem bagātu nedēļu aizvadīja 32 bērni, kas dažādu apstākļu dēļ nedzīvo kopā ar vecākiem, bet ir nonākuši audžuģimenēs vai arī paņēmti aizbildnībā. Nometni organizēja Latvijas Bērnu fonds, bet par finansētāju bija kļuvusi Zemkopības ministrija. Bērnu fonda vadītājs Andris Bērziņš piedalījās arī nometnes atklāšanā.

● Nometnes «Vasaras vārti» dalībnieki gatavo uzstāšanos.

Nometnes skaļo, draiskulīgo, dzīvespriecīgo saimi «Novadnieks» sastapa pie skolas, kad viss lielāku un mazāku bērnu pulks atgriezās no svaigā gaisā pavadīta rīta cēliena. Tikko bija apsteikti arī tās dienas gavilnieki — vārdadienas svinētāji. Nu mundrais pulciņš ar skolotājam devās uz zāli, uz mēģinājumu pirms uzstāšanās kaimiņu skolā.

Nometnes vadītāja, Rožupes pamatskolas direktore Gunta Jaudzema, «Novadniekam» pastāstīja, ka šāda nometne notikusi arī iepriekšējā gadā. Direktore atzina, ka līdzekļu nometnes vajadzībām pietiekoši, bērnu ēdienkarte ir bagātīga, bet, garšīguma ziņā izcilus ēdienus pagatavo skolas pavāres. Bērni tiek vesti ekskursijās. Neaizmirstams brauciens bija uz konfekšu «Go-riņa» ražotni Skrīveros. Mazajiem ciemiņiem tika dota iespēja pašiem gatavot konfektes, kā arī paņemt līdzvešanai saviem audžuvečākiem, ražotāji bija pado-

mājuši par atlaidēm. Turpmākajās dienās konfektes gan glabājās drošā vietā pedagogu uzraudzībā. Tajā pat dienā apciemoti arī saldējuma ražotāji, apskatīts arī Skrīveru dendroloģiskais parks. Bērniem ļoti patikusi Pļaviņu HES apskate. Atpakaļceļā apmeklēja Likteņdārzu. Ceļojumā pavadīta visa diena, līdz pat septiņiem vakarā. Kāda cita diena tika veltīta braucienam uz Rudzātu speciālo internātpamatskolu, kur bija tikšanās ar otru Latvijas Bērnu fonda organizētas nometnes dalībniekiem, kopīgi sporta svētki un koncerts. Tani pat dienā bērni apmeklēja arī retro motociklu muzeju Atašienē, darbojās kera-

mikas darbnīcā.

Dzīve kā pasakā, — tā varēja raksturot nometnē pavadītās dienas, kuras vienīgi apēnoja tas, ka nebija iespēju peldēties. Pie Rožupes skolas esošajā Dubnā pēc lietus gāzmas bija paaugstinājies ūdens līmenis, straume kļuvusi visai stipra, un arī laiks ne sevišķi silts, tāpēc nometnes dalībnieki drošības apsvērumu dēļ upē netika laisti.

Siltā laikā visi dzīvojās pa āru, vēsākā laikā — skolas telpās, izmantojot arī biedrības «Vecāki Rožupes skolai» ēku. Tur varēja noskatīties filmu par Spridīti, jo šis tēls bija arī nometnes simbols. Viena no nometnes dienām tika aizvadīta bibliotēkā, vairāk

iepazīstot Annas Brigaderes dailradi. Braucot ciemos pie Rudzātu bērniem, dāvanai tika sagatavotas un visādi izrotātas zīmētas pēdas.

Nometnē vienuviet bija tikušies bijušo Daugavpils, Krāslavas, Rēzeknes, Preiļu rajonu bērni. Ziņas par audžuģimenēm direktore ieguvusi no Bērnu fonda ziņām. Palīdzējušas arī vietējās — Preiļu un Līvānu novadu — bāriņtiesas.

Nometnē atpūtās arī deviņi bērni no Līvānu novada audžuģimenēm. Novada domē izrādījusi

pretimnākšanu nometnes rikošanai, apmaksājot transporta izdevumus un palīdzot arī citos veidos. Tehniskos darbos — mēbeļu pārnesšanā, produktu pievešanā un tamlīdzīgos — palīdzību nodrošināja Rožupes pagasta pārvalde. Nometnes laikā strādāja arī skolas tehniskie darbinieki.

Bērni nākuši no dažādām ģimenēm, katram sirsniņā lielāka vai mazāka rūgtuma deva, jo negarajā dzīvē piedzīvots visai daudz. Ar viņiem strādāja profesionāli audzinātāji — pedagogi, kas arī savā ikdienas darbā nereti saskaras ar dažādām nebūšanām skolēnu ģimenēs. Šie bērni laimam pieraduši pie tā, ka par viņiem rūpējas pirms tam nezināmi cilvēki, ka tie mainās, tāpēc viegli aklimatizējās svešajā vidē. Skumja šķiršanās no saviem audžuvečākiem sanākusi tikai vienam Preiļu zēnam. Bet pēc dažām dienām, kad pēc viņa ieradās, lai aizvestu uz futbola sacensībām, kurās puikam vajadzēja spēlēt komandas sastāvā, zēnam itin nemaz nav gribējis šķirties no nometnes. Bijusi arī bērni, kas skolotājiem īpaši pieķērušies, turējušies pie rokas, ap kaklu. Varbūt viņiem audžuģimenēs trūkst maiguma un mīlestības, sprieda Gunta Jaudzema. Kopumā viņa slavēja bērnus, atzīnīgi izteicās arī par audžuvečākiem, kas zvanīja un interesējās, kā mazajiem kļājas. Visi audžuvečāki un aizbildņi tika ielūgti uz nometnes noslēgumu, kurā varēja noskatīties pašu gatavoto koncertu un izstādes ar bērnu darbiem.

Nometnē «Dabas bērni» mācījās sadraudzēties

Ar Latvijas Bērnu fonda finansiālo atbalstu Līvānu novada Rudzātu speciālajā internātpamatskolā no 9. līdz 19. jūnijam bija organizēta nometne «Dabas bērni», kur atpūtās bērni ar īpašām vajadzībām, kā arī Rudzātu vidusskolas skolēni, kopā 30 dalībnieki. Nometne bija organizēta ar mērķi, lai bērni ar īpašām vajadzībām labāk integrētos sabiedrībā, savukārt veselie bērni iemācītos viņus uzvert bez aizspriedumiem, «Novadniekam» stāstīja nometnes vadītāja Zanda Spūle-Vilcāne. Nometnē uzturējās bērni un jaunieši vecumā no 11 līdz 18 gadiem.

Man šķiet, šie bērni ir paši labākie, par savu pieskatāmo saimi teica Zanda Spūle-Vilcāne. Pirmajās dienās varbūt arī radusies kāda domstarpība, bet turpmāk visi sadraudzējušies, kopā spēlējusi sporta spēles, izbaudījuši vasaru un uzlabojuši veselību. Rudzātu vidusskolu galvenokārt pārstāvēja maznodrošināto daudz bērnu ģimeņu atvases, kā arī daži citi, kas bija pelnījuši šāda veida atpūtu. Ģimenēm par nometni nebija jāmaksā, jo visus izdevumus sedza Bērnu fonds.

Lai dienas būtu piepildītas ar interesantām nodarbībām, par to rūpējās trīs audzinātājas, kā arī pulciņa skolotājs. Nometnes dalībnieki aizrautīgi mācījās šūt ar šujmašīnām, sagatavoja nepieradinātās modes skati, katrs izsuva savu vārdu uz cepurītēm, kopīgi izveidoja emblēmu karogā. Visi nometnes laikā tapušie darbiņi bija skatāmi izstādē skolā. Nometnē darbojās masiere Anna Anspaka, kas katru dienu veica masāžas, lai kaut reizi mūžā katrs būtu izbaudījis šādu veselības uzlabošanas procedūru. Neaizmirstamā atmiņā palicis brauciens uz atpūtas centru Madonas novada Lazdonas pagastā, kur tika pavadītas trīs dienas. Divas nakts bērni nakšņoja teltīs. Vide vienreizēji skaista, bērniem tur ļoti patīcis. Šie apstākļi atstājuši ļoti pozitīvu iespaidu, pazudis stress, nometnes dalībnieki kļuvuši labestīgāki viens pret otru. Darbojušies sporta laukumos, izbaudījuši pirts priekus, kad katram veiktas pēršanās un rīvēšanās procedūras, kā arī pastāstīts par pirts gudrībām.

Nometnes noslēguma dienā ciemos bija uzaicināti vecāki, kas varēja iepazīties ar visu, ko viņu

● Nometnes «Dabas bērni» dalībnieki un viņu draugi Rudzātos. Foto: A.Šņepsts

atvases pa šo laiku savām rokām izgatavojušas vai iemācījušas darīt. Bija pašu taisīti apsveikumi, tētus un mammas iepriecināja modes skate, popiela.

Šovasar paredzētas vēl trīs

Latvijas Bērnu fonda organizētās nometnes, kas notiks Aglonas novadā. Vienā atpūtīsies bērni ar īpašām vajadzībām, otrā vienu-

viet pulcēsies tie bērni, kas piesaistīti ratiņkrēsliem, bet trešā paredzēta talantīgajiem jauniešiem māksliniekiem.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne

Jānu naktī ar pilādžu galotnēm jāizslauka kūts kakti un griesti, lai lopi būtu veseli.

Tirgi un gadatirgi Latvijā. Kādreiz...

Kas gan būtu Jāņudiena bez ligošanas? Kas gan būtu ligošana, ja iepriekš saimnieki un saimnieces nedotos uz tirgu vai gadatirgu, kur iegādāties visu svinību mielastam nepieciešamo? Tāpēc bez šī svarīgā gājiena — nu nekādi neiztikt arī šajos laikos.

Pirkt un pārdot, vairumā un mazumā, kaulēties un nosist cenu, sevi parādīt un citus aplūkot — tirgus priekš tam izsenis bijusi parēizā vieta. Vēl jo vairāk, ja tas ir gadatirgus vai reize, kas piemērota kādiem svētkiem, kad no malu malām sabrauc pārdevēji un pircēji.

Par to, kādi senāk bijuši šie tirgi, stāsta nesen klajā laistā un šī gada maijā vidū Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja Latgales sētā lasītājiem un interesentiem priekšā stādītā Dainas Kraukles grāmata «Gadatirgi Latvijā. Latgale». Rēzekne, Daugavpils, Viļāni, Preiļi, Ludza, Līvāni — šo pilsētu senie tirgus laukumi un to izskats mūsdienās, dzīvesstāsti, atmiņas jaunajā izdevumā papildināti ar fotogrāfijām un ilustrācijām. Interesanti ielūko- ties. Lūk, ieskatam dažī fragmenti.

□□□

Par Preiļu tirgu

Teicēja **Paulīna Pušmucāne** (dzimusi 1928. gada 31. jūlijā Preiļu pagasta Lielajos Anspokos):

«Preiļos tirgus bija tuvu baznīcai, un tam visapkārt bija ebreju bodītes, kas izkārtotas kvadrātveidā. Pašā centrā bija ugunsdzēsēju māja. Tolaik ielas bija bruģētas, zirgi apkalti, rāti ar metāla stīpām, un jau no agra rīta varēja dzirdēt, kā rāti klidzina, vedot preces — dr, dr, dr, dr... Kad visi sabrauca, katram bija jāizjūdz zirgs, lai laukumā būtu vairāk vietas. Ilksis sacēla uz augšu un saslēja, bet zirgu pie- sēja pie ratiem.

Ja veda linus, tos pārdeva tādiem bagātniekiem, miljonāriem ebrejiem kā Blagovs un Zibergs. Tos linus jau veda ve- zumiem, un iepircējs šķiroja, pēc tam pārdeva tālāk uz ārzemēm. Saņēma itin labu naudu. Preiļu pusē vispār daudz audzēja linus. Zinu, ka lielākā nauda manam tēvam ienāca par liniem.

Pašā tirgū vairāk pārdeva kartupeļus, jērus, sivēnus un govīs — īpaši jau ru-

● Tā Tirgus laukums Preiļos izskatījās pagājušā gadsimta trīsdesmitajos gados — ar pažarnieku māju centrā, mazām bodītēm ielas malā un zirgu slītam. Foto no Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja krājumiem.

denos, kad negribēja tos pa ziemu barot. Mamma mājās kūla sviestu — viņa to svēra nevis kilogramos, bet mārciņās. Bija četrkantīgs sviesta trauciņš no koka, no kura varēja izstumt sviesta gabalu un ielīt pergamenta papīrā. Katrs pircējs gribēja arī pagaršot. Ar to pagāršošanu bija tā prastāk — cits tur ar pirkstīņu, cits ar na- dzīņu paknibināja. Tāpat pārdeva arī bie- zpienu.

Protams, ne visi tirgū tirgojās. Dažs varbūt bija atbraucis kādas darīšanas kārtot, pagasta lietas, jo tirgus dienas bija trešdienas, tad bija tie lielākie tirgi. Piek- tdienās bija daudz mazāks tirgus.

Bija tirgi, kurus sauca par *oplōtiem* (at- laidas) — tie bija baznīcas tirgi. Tādi kā goda tirgi, kad salasījās daudz ļaužu. Tad jauni puiši salasījās bariņos, staigāja un skatījās. Arī meitas staigāja bariņos un noskatīja puišus. Kad svētā Mise baznīcā beidzās, bija vesperis, bet pa to vidu tā lielā staigāšana un izgrozīšanās. Tad nu gan bija liela štātēšanās!»

Par Līvānu tirgu

Teicēja **Gaida Zieda** (dzimusi 1929. gada 18. februārī Līvānos):

«Līvānos tirgus laukums bija netālu no katoļu baznīcas. Tirgus notika ceturtdienās un svētdienās. Pamatā jau ceturtdienas bija tirgus dienas, bet notika svētdienās ar, jo daudzi cilvēki apvienoja to ar baznīcā iešanu.

Uz Līvānu tirgu brauca ne tikai no tuvā- kās apkārtnes, bet arī zemnieki no Preiļu puses, Preiļu apkārtnes podnieki un citi amatnieki. Bet ratiņus veda no Piebalgas. Es to zinu tik droši tāpēc, ka tie meistari mūsu mājās gulēja pa nakti.

Pie tirgus bija arī svaru māja. Tajā ņēma arī piena un sviesta proves. Nebija jau tā, ka jebko varēja tirgot. Tur bija pat veteri- nārārsts, kurš pārbaudīja gaļu. Kad tas bija izdarīts, uz gaļas uzstā zīmogu. Katra pārdevēja precī jau nepārbaudīja, to darija izlases veidā. Tirgū pārdeva arī dzīvus dzīvniekus un putnus: vistas, sivēnus,

govīs, bet tas bija ļoti reti.

Tirgus laukumā veikalu nebija. Tur bija tāda mala, pie kuras bija izvietotas noviet- nes. Tajās būdās tirgoja sviestu, krējumu, bet sivēnus un citu dzīvo radību vairāk gar malu. Kad atbrauca židiņi no Preiļiem un arī podnieki, viņiem bija salmu vezumi, kuros bija sakrāmēti podi.

Vai tirgū kādreiz bija arī izklaides? Jā, bija arī cirkus. Nezinu, kādēļ, bet daudzi nakšņoja mūsu mājās, arī cirkus māksli- nice ar dresētiem suniņiem. Toreiz viņa mums atstāja par piemiņu savu foto.

Vēl ir interesanti stāsti par laupīšanām mūsu pusē. Tas gan bija vairāk uz Krust- pils pusi, kur ir tā sauktā Nāves ieleja. Ja brauc pa ceļu no Kūkām, tur ir tāda pavi- sam neticama vieta — smiltis un tāda kā aiza. Mans paps stāstīja, ka tajā vietā aptūrīti cilvēki, kas braukuši uz tirgu un no tirgus. Īsi un skaidri. Nav gan galēti nost. Tādēļ tirdznieki centās nekad nebraukt vienatnē, vienmēr trīs vai četri kopā. Un parasti brauca vīri, lai drošāk.»

SENO LAIKU RECEPTES — GARDI GAN

Ūdenskliņģeri

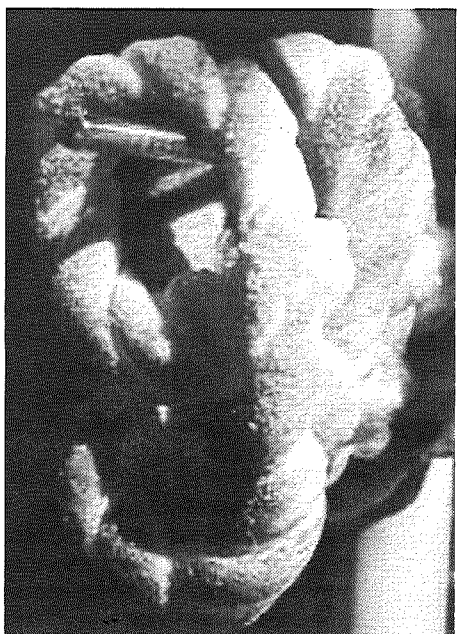
1/2 litrs ūdens, 1,2 kilogrami kviešu miltu, 25 grami rauga, 50 — 75 grami sviesta, sāls, ķimenes

Gatavo rauga mīklu ar ieraugu. Uzrūgušu mīklu liek uz maizes dēļa, sastrādā un tad sadala apmēram 50 gra- mus smagos gabaliņos, izveido kliņģerus un uzraudzē. Pēc tam liek nedaudz sālitā, verdošā ūdenī un vāra, kamēr tie paceļas ūdens virspusē. Tad ar putu smeļamo ka- roti izņem no ūdens, liek uz paplātes, pārkausa ķimenes un cep gaiši dzeltenus.

Vecmāmiņas prjaņiks

3 glāzes medus, 400 grami miltu, 9 olas, 6 grami kardamona, 3 grami krustnag- liņu, 3 grami sasmalcinātu mandeļu

Medu saberž, līdz tas kļūst balts, iemīca tajā miltus, pakāpeniski pievieno olu dzel- tenumus, pieber samaltas garšvielas un

ieciļā saputotus olu baltumus. Masu liek lielās formās un apkaisa ar mandeļem.

Cep mērenā karstumā. Kad izcepies, sagriež ar asu nazi un liek vēl divas trīs rei- zes ik pa britiņam krāsni, lai kļūst dru- pans.

Jāņu siers

Biezpiens — 1 kilograms (apmēram divas mārciņas), 2 līdz 3 olas, 5 litri salda piena, 40 — 60 grami jeb viena glāze salda krējuma, apmēram 1/2 litrs ūdens, ķi- menes un sāls pēc garšas

Ūdeni ar pienu katliņā uzkaršē līdz vārīšanās temperatūrai, tad pievieno sie- ram sagatavoto biezpienu un lēni karsē, kamēr atsūkalājas. Ūdeni pievieno, lai siers būtu mikstāks. Biezpienu samaj gaļas mašīnā vai rūpīgi samīca. Olas bie- zpienam pievieno sakultas, piejaucot sa- smalcinātam biezpienam, pielejot katlā vai piemīcot, kad siera masa no katla izlieta un atsūkalāta.

No barības vērtības labāks ir pēdējais paņēmiens, bet gatavs siers tad ir cietāks un drupanāks. Rikojojies pēc otrā paņē-

miena, siers iznāk ziedains, jo olas ne- vienādi izjūk.

Sviestu vai krējumu, ķimenes un sāli iemīca, kad sieram notecinātas sūkalas. Var arī apsālit jau nospiestu sieru. Kad katliņā siera masa sāk atsūkalāties, tad to ieļej mitrā siera drānā, maisot un kustinot notecina sūkalas, sasien, vīrsū uzliek ne- lielu slogu un nospiež sieru vēlāmā apaļā formā.

Speķa pīrādziņi

Glāze piena, 500 grami miltu, 100 gra- mi sviesta vai margarīna, 1/3 tējkarotes sāls, 50 grami cukura, 25 grami rauga. Pildījumam: 200 grami žāvētas gaļas, sīpols

Uzsildītam pienam pievieno taukvielas, atdzīvinātu raugu, miltus, sāli, cukuru un rokām. Pārkausa ar miltiem, pārklāj ar drānu un noliek siltumā uzrūgšanai. Uzrū- gušu sadala gabalos, pilda ar gaļu, pār- smērē ar olu un cep.

Tie, kas bijuši jānuguns tuvumā vai arī tai pieskārušies, ir pasargāti no ļaunuma un slimībām.

MILITĀRĀ MANTOJUMA TŪRE AR «LAUKU CEĻOTĀJU»

Ventspils Brīvdabas muzeja lepnums — šaursliežu bānītis

Turpinājums. Sākums «Novadnieka» 14. jūnija numurā.

Šaursliežu dzelzceļš, tautā mīli saukts par bānīti, Ventspils Piejūras brīvdabas muzeja teritorijā ir viens no ievērojamākajiem eksponātiem, kas lieliski papildina gan brīvdabas muzeju, gan pašu pilsētu. Izrādās, savulaik bānītis būvēts kā militārs objekts, tāpēc lieliski iederas mūsu militārā mantojuma tūrē. Vēl pagājušā gadsimta vidū tvaika lokomotive ar vagoniņiem lēni un prātīgi kursēja starp piejūras zvejniekciematiem. Ziņas liecina, ka Latvijā pēdējā šaursliežu dzelzceļa līnija tika slēgta 1972. gadā.

Dzelzceļa senākā vēsture

Piejūras brīvdabas muzeja vadītājs Andis Dūdiņš pieradis stāstīt par sava muzeja un dzelzceļa vēsturi gan apmeklētājiem, gan žurnālistiem, kuri izrāda lielu interesi. Noskaidrojam, ka šaursliežu dzelzceļa ekspozīcija pakāpeniski sāka veidot jau 1963. gadā, kad visur citur Latvijā bāniņu līnijas sāka slēgt. Ventspils bāniņa sliežu platums ir 600 milimetri. Toreiz dzelzceļa būvniecībā piedalījās gan muzeja darbinieki, gan bijušie dzelzceļnieki un vietējie brīvprātīgie palīgi. Īpašumā tika iegūti arī atbilstošs ritošais sastāvs — viena vācu kara lauku dzelzceļa tvaika lokomotive, divi pasažieru vagoni un viens 1930-tajos gados Liepājas dzelzceļa darbnīcās izgatavotais pasta vagonis.

Pirmās sešdesmitajos gados būvētās dzelzceļa riņķa līnijas garums bija apmēram viens kilometrs. Tomēr likņu mazo rādīšu dēļ muzeja vilciena kustība bija iespējama tikai apmēram 300 metrus garā posmā.

Nākamā dzelzceļa ekspozīcijas paplašināšana notika jau 1996. gadā, kad tika izbūvēts jauns riņķa līnijas posms ar lielākiem likņu rādīšiem, kas ļāva drošu vilciena kustību visā 1,3 kilometru garajā līnijā. Tika ierīkots jauns pieturas punkts.

Palīdzēja Eiropas miljoni

2009. gada novembrī, kad muzeja sezona tika slēgta, sākās jauns šaursliežu dzelzceļa rekonstrukcijas posms, kas jau nākamajā gadā ļāva pašvaldībai lepoties ar simpātisku tūrisma objektu — šaursliežu dzelzceļa trasi, kas nu savieno Jūrmalas parku un Piedzīvojumu parku.

Andis Dūdiņš lepojas, ka izdevās noslēgt vienošanos starp Valsts reģionālās attīstības aģentūru un Ventspils pilsētas pašvaldības iestādi «Ventspils muzejs» par Eiropas Savienības fondu atbalstu projekta «Vienīgā Baltijā vēsturiski saglabātā 600 mm šaursliežu dzelzceļa kā kultūrvēsturiska objekta attīstība:

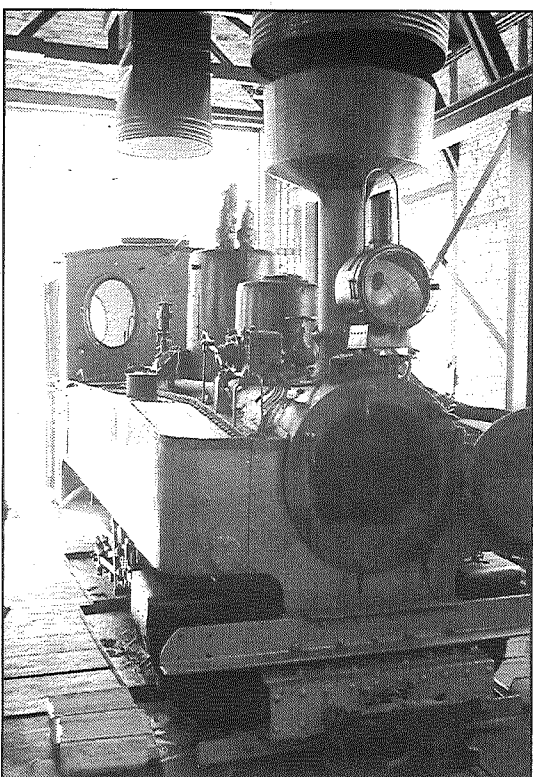
iekļaušana Ventspils transporta struktūrā un starptautiskā tūrisma apritē» istenošanai. Kā lai nepriecājas, jo projekta kopējās izmaksas bija paredzētas aptuveni 1,7 miljonu latu apmērā. Lai cik bagāta ir Ventspils un cik dāsna pašvaldības vadītāja iespaidu radījis Aivars Lembergs, bez Eiropas naudas atbalsta dome muzeja projektu nebūtu ne spējusi, ne gribējusi finansēt. Galarezultātā Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējums bija ap 1,4 miljoniem latu, valsts budžeta dotācija — 77 000 latu, bet Ventspils pašvaldības finansējums — 183 000 latu.

Atjaunotās stacijas un depo — replikas

Pernā gada rudenī pēc rekonstrukcijas darbu noslēguma *Čukčubānītis* sāka kursēt pa trasi gandrīz triju kilometru garumā. No Jūrmalas parka līdz Piedzīvojumu parkam Saules ielā tika izbūvēts arī apsaimniekošanas ceļš, kas vienlaikus kalpo kā gājēju pastaigu un veloceliņš. Toties braucējiem bānītī tagad ir iespēja aplūkot ne tikai muzeja teritorijā redzamās ainas, bet arī vērot pilsētu, jo vilcieniņš kursē, šķērsojot ielas, tiesa, tās, kur satiksme ir mazāka un pārlietu netraucē ātrajām mašīnām.

Trases malā izbūvēta vēsturiska stacijas ēka. Tā izveidota kā replika bijušajai Mazirbes stacijas ēkai, kas tikusi uzbūvēta 1917. gadā un kalpoja dzelzceļa vajadzībām līdz 1961. gadam, kad līnija Mazirbē tika likvidēta. Celtieki strādājuši, balstoties uz vēsturiskajām liecībām un fotodokumentiem, kas pieejami Ventspils vēstures muzejā.

Līdzīgi izbūvēta arī Aizputes lokomotīvu depo ēkas replika, kas tagad muzejā kalpo kā vieta, kur ērti veikt nelielu lokomotīvu remontu un restaurāciju, pasargā lokomotīves no meteoroloģisko apstākļu iedarbības un, ko tur liegties, nesankcionētas piekļūšanas. Tāpat kā stacijas ēka, arī Aizputes lokomotīvu depo ēka dabā nav saglabājusies un būvēta pēc fotodokumentiem. Savukārt par pamatu galā stacijas projektēšanai tika ņemts Oktes stacijas vizuālais tēls, kas fiksēts fotomateriālos pagājušā gad-

● Tāda izskatās bāniņa lokomotive, kuras tvaika katls savās jaunības dienās sasniedza 12 atmosfēru spiedienu, nu vairs tikai vidēji 6,5 līdz septiņas atmosfēras.

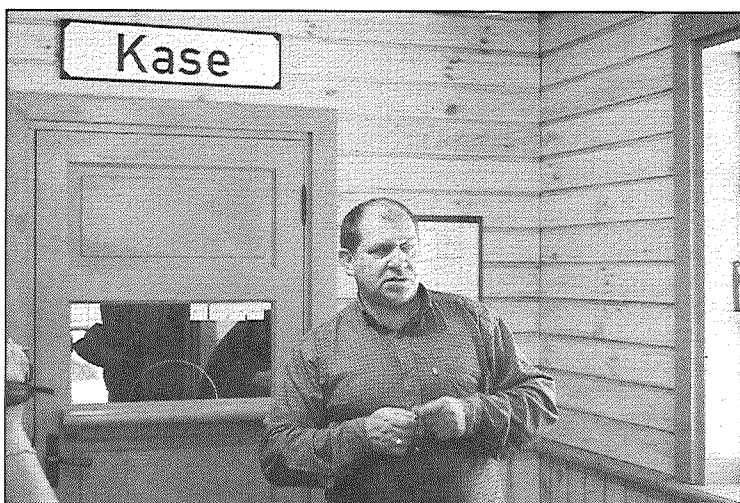
simta sešdesmitajos gados, un dabā esošā Prauliņu stacija.

Ekoloģisks braucamais

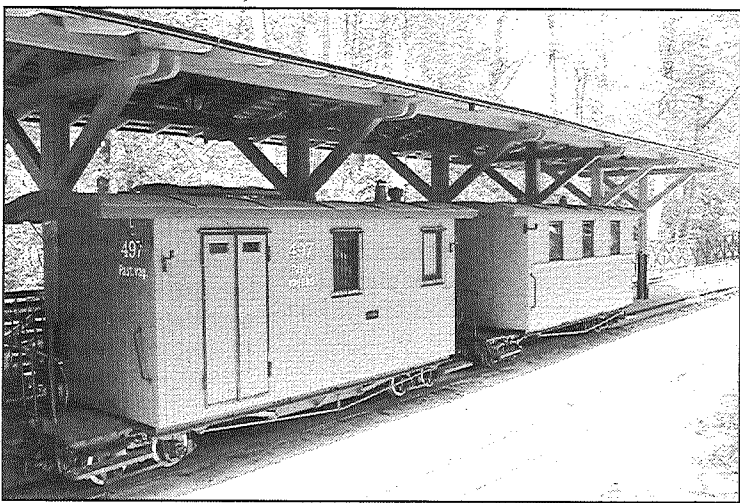
Andis Dūdiņš stāsta, ka plaša 600 mm platuma dzelzceļu būvniecība Latvijā saistās ar Pirmā pasaules kara laiku, kad vācu armija okupētājā teritorijā 1916. gadā ķērās pie tā saukto «kara lauka» dzelzceļu būvniecības. Ņemot vērā to laiku sliktu zemes ceļu apstākļus, saliekamais dzelzceļš kara laikā bija vispiemērotākais frontes apgādes transports. Vācu armijā bija izveidotas speciālas vienības. Speciāli armijas vajadzībām tika konstruēti inventārs — slīdes, vagoni un lokomotīves, kas vienkāršoja ekspluatāciju. Frontē tika piegādāti samontēti taisni un liekti piecus metrus gari sliežu posmi uz 10 dzelzs gulšņiem, kas labos apstākļos ļāva vienā dienā uzbūvēt vairākus kilometrus garu «kara lauka» dzelzceļa līniju.

Šos dzelzceļus varēja gan ātri uzbūvēt, gan tikpat ātri nojaukt un pārvest uz citu frontes līniju. Līdzīgas kara lauka dzelzceļu vienības un savs standartizēts kara lauka dzelzceļa aprīkojums bija arī Austrijas, ASV, Francijas un Lielbritānijas armijām. Šo dzelzceļu būvniecībā tika iesaistīti gūstekņi, kā arī vietējie iedzīvotāji, galvenokārt sievietes, jo vīrieši bija iesaukti karā.

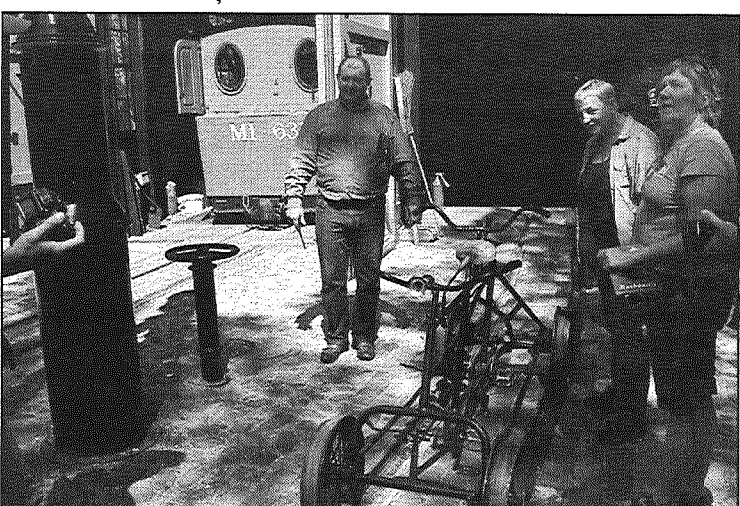
Čukčubānītis ir ekoloģisks braucamais, jo tam nav vajadzīga cita degviela kā vien parasts ūdens un akmeņogles vai arī malķa. «Kustības pamats ir tieši ūdens», skaidro Andis, «tāpēc visās stacijās atradās īpašas iekārtas, ar kuru palīdzību lokomotīvēs papildināja ūdens krā-

● Vēsturiskajā stacijas ēkā gluži kā senāk darbojas kase, kur nopērkamas biļetes braucienam pa pilsētu. Cena — no 0,50 līdz 1,50 latiem. Attēlā — Ventspils Piejūras brīvdabas muzeja vadītājs Andis Dūdiņš.

● Mazbāniņa vagoni iedalīti vairākās klasēs atkarībā no pasažieriem domātajām ērtībām. Protams, ir arī pasta vagoni ar restotiem lodziņiem un durvīm.

● Īpašu interesi apmeklētājos allaž izraisa velodrezīna. Turpat stacijas teritorijā ar to var arī pavizināties. Uz pilsētu gan nedrīkst braukt, jo slīdes šķērso vairākas ielas. Foto: A.Šņepsts

jumus, no kura radās tvaiks, kas kustināja vilcienu uz priekšu.» Šāda ūdens uzpildīšanas iekārta vērojama arī pie depo. Bānītis izmanto ūdeni no pilsētas ūdenspadeves sistēmas. Muzeja vadītājs to atzīst par labu esam, jo tvaika katlos nedrīkst liet kaļķainu ūdeni, kas rada nogulsnes.

Ventspils bānītis ir tūristu un ciemiņu pieprasīts izklaides objekts. Šogad mēneša laikā kopš tūrisma sezonas uzsākšanas tas pārvadājis jau piecus tūkstošus pasažieru. Interesentu bāniņa

kursēšanas dienās esot tik daudz, ka biļetes trīs kilometrus garajam braucienam vajagot iegādāties vismaz pāris stundas iepriekš.

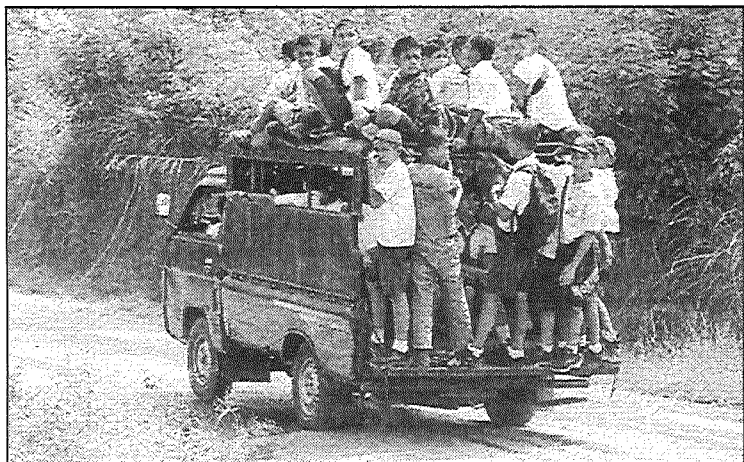
Uz jautājumu, vai nav problēmu nodrošināt tādu aizvēsturisku braucamo ar atbilstošiem speciālistiem, A.Dūdiņš skaidro, ka esot paveicies. Bānīti vada kāds bijušais mašīnists, bet jauno maiņu gatavojot paši. Jaunatni jāliek pie darba, galvenais, lai tik būtu interese, teic Andis.

L.Kirillova
Turpinājums sekos

Ja Jānos list tikai tik ilgi, kamēr zirgu apseglo, būs auglīga vasara.

DAUGAVPILS

Uz Indonēziju piedzīvojumu un kukaiņu meklējumos

● Skolas autobuss.

Ziemā trīs Latvijas entomologi mēnesi aizvadīja Indonēzijā, kurp devās kukaiņu meklējumos. Daugavpils entomologi Valērijs Vahruševs un Raimonds Cibulskis piebiedrojās savam Rīgas kolēģim Dmitrijam Volkovam galvu reibinošā ceļojumā, no kura pārvests milzums iespaidu un vērtīgu atradumu. Entomologi nedevās izklaides un atpūtas braucienā, bet gan ekspedīcijā iepazīt šīs valsts floru un faunu. Fotogrāfijās iemūžinātos ceļojuma mirklus entomologi piedāvāja aplūkot Daugavpils Universitātē izstādē «Sumatras krāsas».

Caur uguni, ūdeni un tropiem

Valērijs atzīst, ka šādā braucienā galvenais ir saliedēta komanda ar kopīgām interesēm, ar kuru kopā var iet «caur uguni un ūdeni». Iepriekš draugu kompānija jau pabijusi arī citās eksotiskās zemēs. Indonēzija ir pavisam cita pasaule, kur eiropietim iejūties esot grūti, tāpēc braucienam rūpīgi jāgatavojas, stāsta Valērijs. Internetā atraduši pēc iespējas lētākas aviobiļetes līdz Indonēzijas galvaspilsētai Džakartai ar pārsešanos Stambulā, kas izmaksājis apmēram 500 latus. Dodoties uz Indonēziju, jāreķinās ar risku saņemt kādu tropu kaiti, piemēram, dzeltenu drudzi, malāriju vai hepatītu, tāpēc ceļotājiem pirms tam jāsaņem virkne pošu vai jālieto speciāli medikamenti, kuri neesot tik nekaitīgi veselībai. Visvairāk jābaidās no moskītiem, kas izplatā lipīgas slimības. Valērijs atklāj, ka nolēmuši riskēt un atteikties no potēm, tāpēc ceļojumā likti spēcīgi pretodu līdzekļi, kā arī pretiedeguma krēmi, jo no karstās saules jāsaņem tāpat kā no moskītiem.

Galvenais ceļojuma mērķis bija Ziemeļu Sumatra, kurai pakārtoja visu pārējo maršrutu, iezīmējot tajā vulkānu Sibajaku un Toba ezeru, nacionālos tropiskos parkus Tangahanu un Kīdahi, Banjaku salas un citas eksotiskas vietas.

Naktsmājām izvēlējušies viesu mājas ar minimālu komfortu vai lētas viesnīcas, kur vismaz nakti

būtu pasargāti no moskītiem un karstuma, un varētu kaut dažas stundas pagulēt. Vienu nakti gan pavadījuši uz neapdzīvotas salas Talano vienvietīgā zaru būdā, kas ārēji atgādina pasakas «Trīs sīventiņi» galveno varoņu mājokļus. Šo nakti Valērijs atceras ar šausmām, jo izcēlusies spēcīga vētra, kas draudēja ceļotājus iepūst jūrā ar visām būdām.

Vērot eksotiskās zemes dzīvo radību entomologi devās gan pa dienu, gan nakti. Lai redzētu pēc iespējas vairāk, izmantojuši vietējo pavadzoņu pakalpojumus, jo tropu mežā orientēties ir grūti. Staigājot pa džungļiem, ne mirkli nedrīkst zaudēt modrību, jo apkārt ir daudz bīstamu dzīvnieku un rāpuļu. Kādā nakts pastaigā nokļuvi uz milzu skudru ceļa un izbaudījuši dzelšanas terapiju, it kā būtu iekļuvi bišu spietā.

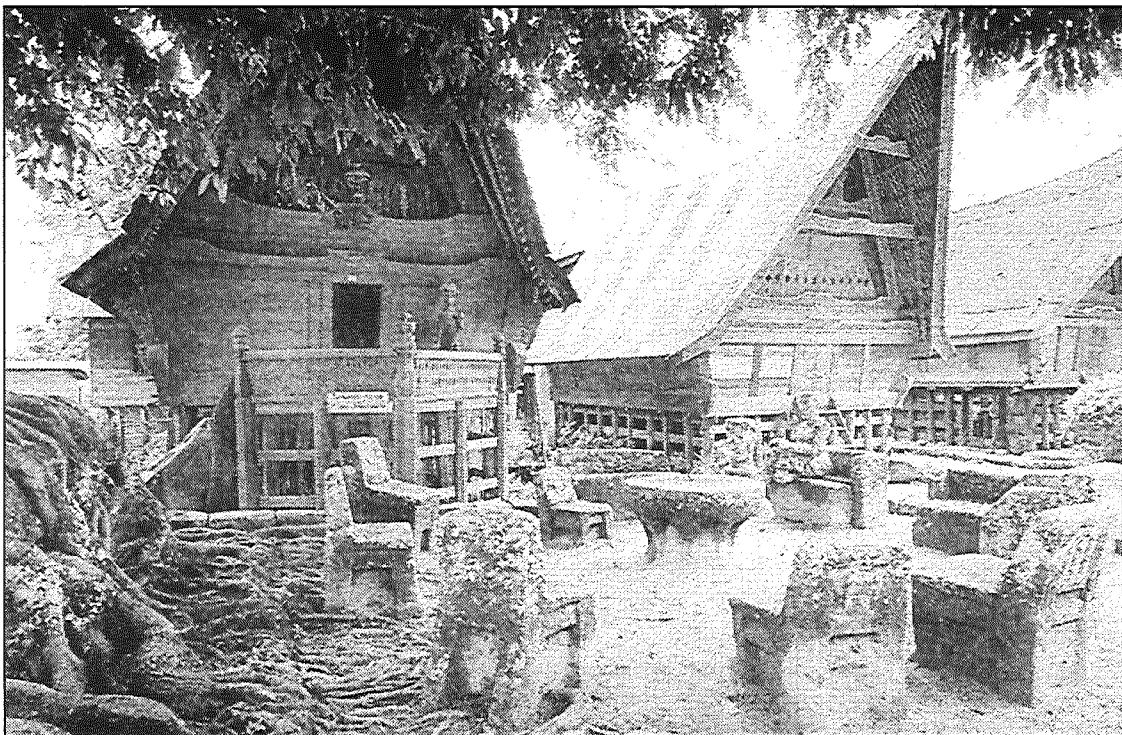
Gar kājām mudžējušas paprāvas sauszemes dēles, gandrīz uzkāpuši milzu pitonam, sastapuši kaķu čūsku ar milzu acīm. Ar lielu aizrautību Valērijs stāsta par redzētām neparastu tārpu un kukaiņu sugām. Entomologiem izdevies papildināt Daugavpils Universitātes kolekciju ar retiem un interesantiem eksemplāriem.

Hello, mister!

Valēriju pārsteigusi indonēziešu sirsnība un labvēlīgā attieksme pret svešiniekiem. Ik uz stūra dzirdējuši saucienus «Hello, mister!» un redzējuši vietējo platos smaides ar pārļu baltiem zobiem. Vairums dzīvo ļoti nabadzīgi, mājokļi atgādina graustu rajonus, īpaši vietās, kur joprojām redzamas pirms vairākiem gadiem notikušā cunami sekas.

Sumatras iedzīvotāji izceļas ar lielu meistarību šahā, uzvarēt viņus gandrīz neesot iespējams.

Indonēzija atgādina milzīgu skudrupūzni, iedzīvotāji atrodas nemitīgā kustībā, jo katrs cinās par savu eksistenci. Lai simtiem miljonu lielā tauta varētu izdzīvot, tiek nežēlīgi izcirsti meži koksnes eksportam, arī korāļi, kurus vietējie izmanto māju būvniecībā. Nepatīkami pārsteigusi vietējo attieksme pret vidi, kas tiek pamatīgi piesārņota. Kādu dienu jūras vietā ieraudzījuši vilņojošu atkritumu lauku. Pa nakti jūra ieskalojot atkritu-

● Bijusajā cilvēkēdāju cilts apmetnē Tuk - tuk ciemā.

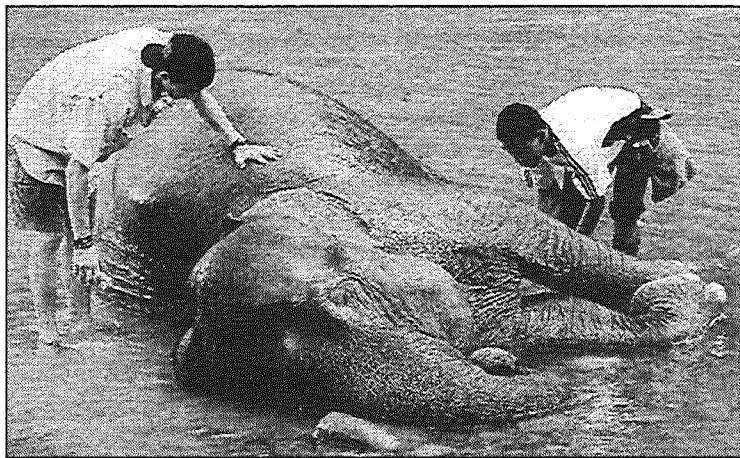
● Vulkaniskais Tobas ezers Samosiras pussalā.

mus dzelmē.

Dažu dienu laikā pieraduši arī pie vietējās virtuves, kas esot stipri vircota, jo tāda veidā tiek dezinficētas iekšas, palīdzot cīnīties ar parazītiem un stimulējot gremošanu.

Indonēziešu virtuvē dominē risi, jūras veltes, vistas gaļa, kas visbiežāk tiek gatavota kokosa pienā. Galvenokārt ēdienu gatavo uz atklātas uguns. Pie vietējās kafijas gan Valērijs nespēja pierast, jo tā esot ļoti bieža un stipra. Grādīgs alkohols praktiski nav nopērkams, kas eiropiešiem sagādā lielas raizes, jo šnabis būtu noderējis dezinfekcijai. Vietumis varot iegādāties vien vietējo alu. No Halabanas salas iemītniekiem varot dabūt nopirkt pašbrūvēto dziru, ko nolēmuši nobaudīt sava kolēģa Raimonda dzimšanas dienā, pie viena pasūtīt no vietējiem arī retas jūras veltes.

Spilgti iespaidi palikuši no vulkāniskā Toba ezera apmeklējuma Samosiras pussalā. Vēl

● Indonēzieši ziloņiem rīko vannošanos.

nesen tā apkārtnē dzīvojuši cilvēkēdāju cilts batak. Joprojām saglabājušās rituālu vietas, kur reiz tika uz nāvi sodīti un apēsti noziedznieki. Mūsdienās gan šo cilts iedzīvotāju ēdienkarte kļuvusi civilizēta, arī apgērbs stipri amerikanizējies, krekliņus rotā «Coca cola» un citi atpazīstami brendi.

Pāris dienas entomologi pava-

dījuši vietā ar neparastu nosaukumu Tuk - tuk. Sākumā brīnījušies par divainās formas arhitektūru, taču apjausma nākusi pēc ipašās maģisko sēņu omletes nobaudīšanas, kas ceļotājus uz diennakti izsita no līdzsvara, toties ļāvusi ieraudzīt pasauli «citām acīm».

«Latgales Laiks»

Ja dzeguze pa Jāņiem beidz kūkot, 24. septembrī sāks salt, bet, ja tā kūko līdz Pēteriem, būs silts viss rudens.

Konfliktu Rēzeknē risināja ar šaudīšanos

Policijā uzsākts kriminālprocess par to, ka 11. jūnija naktī Rēzeknē kādās mājās iešauts kājā 1968. gadā dzimušam vīrietim. 14. jūnijā Rēzeknē par slepkavības mēģinājumu, lietojot šaujameroci, policija aizturēja divus organizētās noziedzības pārstāvjus.

Latgales reģiona pārvaldes priekšnieka palīdze I. Pužule informē, lai noskaidrotu šautās traumas gūšanas apstākļus, tika uzsākts kriminālprocess. Operatīvo meklēšanas pasākumu kompleksa rezultātā Kriminālpolīcijas biroja darbinieki sadarbībā ar Rēzeknes iecirkņa un Galvenās Kriminālpolīcijas pārvaldes speciālistiem noskaidroja noziedzīgajā nodarījumā iespējamās vainīgās personas. Piedaloties specvienības darbiniekiem, tika aizturēti divi vīrieši.

Izmeklēšanas gaitā noskaidrots, ka vēl 10. jūnijā pa dienu cietušajam pilsētā bija izcēlies konflikts ar abiem vīriešiem, taču pēc asas vārdu apmaiņas viss it kā beidzies. Taču aizdomās turētie notikušo tā neatstāja. Pēc konflikta viņi noskaidroja sava pretinieka dzīvesvietu un naktī, ieradusies pie viņa mājās, piezvanīja pie dzīvokļa durvīm. Izdzirdot saimnieka balsi, atriebīgi noskaņotie vīrieši atklāja uguni pa dzīvokļa durvīm. Viena no lodēm trāpīja dzīvokļa saimniekam kājā.

Izmeklēšana turpinās pēc Krimināllikuma 116. panta un 15. panta ceturtās daļas. Netālu no notikuma vietas atrasts noziegumā izmantotais ierocis — «Walter» tipa revolveris.

Zināms, ka abi aizdomās turētie — 1982. un 1988. gadā dzimušie Rēzeknes iedzīvotāji — iepriekš jau vairākkārt sodīti gan par zādzībām un laupīšanām, gan izspiešanām un huligānismu.

Aizliedz vadīt sabiedrisko transportu, ja alkohola koncentrācija asinīs lielāka par 0,2 promilēm

Saeima 9. jūnijā galīgajā lasījumā atbalstīja Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas sagatavotos grozījumus Ceļu satiksmes likumā. Grozījumi sabiedriskā transporta vadītājiem līdz 0,2 promilēm samazina pieļaujamo alkohola koncentrāciju asinīs, ziņo Saeimas Preses dienests.

Līdzšinējais regulējums šoferiem, kuru stāžs ir lielāks par diviem gadiem, ļauj vadīt transportlīdzekli, ja alkohola koncentrācija viņa asinīs nepārsniedz 0,5 promiles. Savukārt šoferi ar mazāku vadīšanas stāžu transportu nedrīkst vadīt, ja alkohola koncentrācija ir virs 0,2 promilēm.

Tāpat grozījumi paredz, ka atsevišķu kategoriju transportlīdzekļiem nav jāveic tehniskā apskate. Starp tiem ir mopēdi un bezceļu transportlīdzekļi, kas īslaicīgi piedalās ceļu satiksmē, ārvalstīs reģistrēti transportlīdzekļi ar tranzīta numura zīmēm, tramvaji un trolejbusi, kuru kontroli nodrošina pašvaldība.

Savukārt jaunai traktortehnikai,

kurās motora darba ilgums nepārsniedz 20 motorstundas, pirmā tehniskā apskate būs jāveic pēc diviem gadiem no transportlīdzekļa reģistrācijas brīža, nevis kā līdz šim — pēc gada. Izņēmums būs pašgājēja traktortehnika, universālās pašgājējmašīnas un buldozeri, kuriem tehniskā apskate jāveic tāpat kā iepriekš.

Tāpat likuma izmaiņas samazinās administratīvās procedūras un iestāžu darbu padarīs efektīvāku. Piemēram, pēc medicīniskās pārbaudes vairs nebūs nepieciešams saņemt medicīnisko uzzīni vai atzinumu. Praksē secināts, ka šāds dokuments nav nepieciešams, jo ar ārstniecības iestādēm notiek informācijas apmaiņa elektroniskā veidā, skaidro likumprojekta autori.

Grozījumi arī paredz, ka vadītājs ar A1 (motocikla bez blakusvāga ar motora tūlpums zem 125 kubikcentimetriem) kategorijas tiesībām un mopēda vai tramvaja vadītājs ir saucams pie atbildības gadījumos, ja vada citus lielāku kategoriju transportlīdzekļus, kam ir nepieciešama gan obligāta apmācība skolās, gan eksāmenu kārtošana.

Juridiskās adreses reģistrācijai būs nepieciešama nekustamā īpašuma īpašnieka piekrišana

14. jūnijā, Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija konceptuāli atbalstīja tieslietu ministra Aigara Štokenberga iesniegtos priekšlikumus likumprojektam "Grozījumi Komerclikumā", informē Tieslietu ministrijas sabiedrisko attiecību speciāliste Līga Brice.

Priekšlikumi paredz, ka reģistrējot komersanta juridisko adresi, Uzņēmumu reģistram (UR) ir iesniedzama arī nekustamā īpašuma īpašnieka piekrišana. Pienākums iesniegt piekrišanu nav attiecināms uz gadījumiem, ja nekustamais īpašums pieder pašam komersantam vai ar to saistītai personai, kura ir parak-

stījusi pieteikumu UR.

Likumprojekts ietver arī grozījumus par dalībnieku (akcionāru) sapulču norises vietu un UR kompetenci to sasaukšanā, kā arī noteic atvieglot mātes un meitas sabiedrības reorganizācijas kārtību un paredz grozījumus par reorganizācijas dokumentu sagatavošanu un publiskošanu komersanta mājas lapā internetā.

Tāpat likumprojekts noteic, ka turpmāk komercreģistrā neierakstīs fizisko personu (piemēram, valdes locekļu un padomes locekļu) dzīvesvietas adreses. Pienākumu pieteikumā UR norādīt saņēmējmašīnas adresi saglabās tām fiziskajām personām, kurām iedzīvotāju reģistrā nav deklarētas dzīvesvietas adreses.

Par priekšlikumiem vēl jālemlē Saeimā.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Skaidro sievietes nāves apstākļus Sutru pagastā un kā gūta smaga rokas trauma

Kā informē Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes priekšnieka palīdze Inģuna Pužule, 11. jūnijā ap pulksten 19.30 Līvānu novada Sutru pagastā netālu no vasarnīcas pie automašīnas tika atrasts 1962. gadā dzimušas sievietes liķis ar redzamiem miesas bojājumiem — apdegumiem un brūcēm.

Lai noskaidrotu nāves iemeslus un notikušās nelaimes apstākļus, policijā uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 13. nodaļas. Nozīmēta tiesu medicīniskā ekspertīze.

12. jūnijā pievakarē policija saņēma informāciju no mediķiem par to, ka slimnīcā no Riebiņu novada Stabulnieku pagasta nogādāta kāda 1975. gadā dzimusi sieviete. Konstatēts, ka viņai nepieciešama ārstēšana, jo sieviete guvusi smagu rokas traumu. Policija sākusi pārbaudi, lai noskaidrotu traumas gūšanas apstākļus.

Automašīnu stūrēja piedzēries

13. jūnija vakarā, ap pulksten 21.25, Preiļos, A. Paulāna ielā, kāds 1981. gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu Audi 100 alkohola reibumā. Policijas pārstāvji informē, ka pārbaudes laikā vīrieša organismā konstatēts 2,4 promiles liels reibums. Pie tam noskaidrots, ka braucējam nav arī noteiktā kārtībā iegūtu autovadītāja tiesību. Tagad viņam draud kriminālatbildība.

Divas līvānietes uzglabāja narkotikas

13. jūnijā ap pulksten 21.00 Līvānos, Rīgas ielā, Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Preiļu iecirkņa darbinieki sadarbībā ar pārvaldes Kriminālpolīcijas biroja darbiniekiem aizturēja divas sievietes par narkotisko vielu uzglabāšanu. Pie aizturētajām tika atrasti 29 gramu metamfetamīna. Par notikušo policija uzsākusi kriminālprocesu pēc Krimināllikuma 253. panta otrās daļas.

Noskaidrots, ka abas aizturētās ir Līvānu iedzīvotājas. Viena no viņām, 1969. gadā dzimusi sieviete, agrāk tiesāta par zādzību, bet otra, kura dzimusi 1987. gadā, iepriekš tiesāta par laupīšanu. Vienai no aizdomās turētajām personām Preiļu tiesa 15. jūnijā piemēroja drošības līdzekli — apcietinājumu, bet otrai piemērots ar brīvības atņemšanu nesaistīts drošības līdzeklis.

Iereibuši un piedzērušies šoferi Daugavpilī

Vairākus iereibušus autovadītājus policijas darbinieki aizturējuši Daugavpilī un novadā. Tā 9. jūnijā ap pulksten 18.30 Kalkūnes pagastā kāds 1977. gadā dzimis vīrietis, būdams reibumā, ceļa līkumā ietriecās tilta nožogojumā, auto apgāzās. Negadījumā cieta pasažieris un tika nogādāts slimnīcā. Savukārt autovadītāja organismā tika konstatētas 3,22 promiles alkohola. Šoferim draud kriminālatbildība.

Nākamajā dienā, 10. jūnijā, Daugavpilī dzērumā aizturēti divi autovadītāji. Vīspirms kāds 1975. gadā dzimis Opel Vectra vadītājs, kurš iebrauca grāvī un apgāzās. Pārbaudes laikā atklājās, ka viņš bija sēdies pie stūres alkohola reibumā, viņa organismā konstatēta 0,91 promile. Braucējam būs jāatbild gan par ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanu, gan transportlīdzekļa vadīšanu reibumā.

Ap pulksten 22.26 Daugavpilī, neievērojot drošu distanci, sadursmi izraisīja Audi 100 vadītājs. 1989. gadā dzimušais vīrietis bija sēdies pie stūres reibumā — organismā konstatēts 1,33 promiles liels reibums. Pie tam viņam nebija noteiktā kārtībā iegūtu autovadītāja tiesību, bet automašīnai nebija izieta tehniskā apskate un nebija noformēta arī OCTA. Tagad vīrietis gaida ne tikai administratīvā, bet arī kriminālatbildība.

Viļānos motociklists taranēja vilcienu

11. jūnijā ap pulksten 02.25 Viļānos, šķērsojot dzelzceļa pārbauktuvi, 1992. gadā dzimis vīrietis ar motociklu IŽ, ietriecās braucošā vilcienā. Avārijas vietā braucējs gāja bojā, bet pasažieris no negadījuma vietas tika nogādāts slimnīcā, jo viņam bija laužtas abas kājas.

Policija turpina noskaidrot šī satiksmes negadījuma apstākļus.

Tā iegāršojās tekila, ka gāja zagti vēltreiz

Ludzā kādā lielveikalā tika konstatēts, ka nozagti alkoholiskie dzērieni — četras pudeles tekilas.

Izmantojot videonovērošanas kameru ierakstus, policijas darbinieki ātri noskaidroja, ka zādzību pastrādājis 1982. gadā dzimis vīrietis. Pie tam pirmās divas pudeles viņš nozāga ap pulksten 11.20, bet, acimredzot, dzēriens tā iegāršojās, ka pēc nākamajām divām

pudelēm viņš ieradās jau pēc pāris stundām.

Turpinās izmeklēšana. Tiek lemts par drošības līdzekļa piemērošanu. Minētais vīrietis jau agrāk bija nonācis policijas redzeslokā par dažādiem likumpārkāpumiem.

Ar automašīnu notriekts velosipēdists

12. jūnija naktī Rēzeknes novada Feimaņu pagastā ceļa Puša — Krāce — Silajāni — Riebiņi 15. kilometrā atrasts smagi cietis velosipēdists, kāds 1991. gadā dzimis vīrietis. Cietušais medicīniskās palīdzības sniegšanai nogādāts slimnīcā.

Policija uzsākusi izmeklēšanu, lai noskaidrotu automašīnas vadītāju, kurš braucēju notriecis un, nesniedzot palīdzību, pametis negadījuma vietu.

Ciblas novadā uzdarbojas zagļi

Ciblas novada Zvirgzdenes pagastā kāds vietējais iedzīvotājs, kuram bija uzticēts pieskatīt kaimiņa māju, kamēr saimnieks ārstējas slimnīcā, konstatēja, ka mājai uzlauzta piekaramā atslēga un namā iemītinājies svešs vīrietis. Par nelikumīgu iekļūšanu mājā uzsākts kriminālprocess. Aizdomās turētais, 1958. gadā dzimis vīrietis, jau agrāk bijis tiesāts par līdzīgu likumpārkāpumu.

Pāris dienas vēlāk saņemts ziņojums no Ciblas novada Pušmucovas pagasta, kur kādas mājas saimnieku prombūtnes laikā garmadži nozaguši radioaparātu, televizoru, dekoderu, antenu, putekļsūcēju, dažādas drēbes un divus velosipēdus. Aprēķināts, ka īpašniekiem nodarīti materiālie zaudējumi aptuveni 470 latu apmērā. Par zādzību uzsākts kriminālprocess, notiek izmeklēšana.

Savukārt Ciblas novada Zvirgzdenes pagastā neaizslēgtā dzīvoklī ienācis zaglis, kur no ledusskapja paņēmis krietnu guvumu — aptuveni 10 kilogramus gaļas. Izmeklēšanas gaitā noskaidrots, ka zādzību pastrādājis 1967. gadā dzimis vīrietis.

Kunga prātā pie auto un velosipēda stūres

Pamatīgas nepatīkšanas sev sagādājis kāds Rugāju novada iedzīvotājs, 1987. gadā dzimis vīrietis, kurš vadīja automašīnu BMW 520 bez reģistrācijas numuriem, pašam nebija noteiktā kārtībā iegūtu autovadītāja tiesību un pie tam vēl braucējs bija alkohola reibumā. Tagad viņam draud ne vien administratīvā, bet arī kriminālatbildība.

Balvos bez tiesībām ar automašīnu Volvo C70 brauca kāds 1979. gadā dzimis vīrietis. Pārbaudes laikā tika konstatēts, ka viņš ir reibumā — alkohola daudzums organismā pārsniedza 1,5 promiles. Tagad viņam draud kriminālatbildība.

Administratīvi sodīti par braukšanu dzērumā tiks arī trīs velosipēdisti — 1974., 1972. un 1953. gadā dzimuši vīrieši, kuri aizturēti Viļakā 10. jūnijā. Sods būs jāmaksā arī 11. jūnijā aizturētajam 1963. gadā dzimušajam vīrietim, kurš reibumā brauca par ceļu Gulbene — Balvi, kā arī 12. jūnijā aizturētajam 1987. gadā dzimušajam vīrietim, kurš dzērumā brauca pa ceļu Gulbene — Balvi — Viļaka.

Sieviete gājusi bojā vardarbības rezultātā

15. jūnijā ap pulksten 5.30 no rīta policija saņēma informāciju, ka Rēzeknes novada Maltā kādā privātmājā gājusi bojā 1983. gadā dzimusi sieviete.

Ierodoties notikuma vietā, policijā saņemtā informācija apstiprinājās. Uz mirušās sievietes ķermeņa tika konstatēti miesas bojājumi, kas liecināja, ka sieviete, iespējams, mirusi vardarbības rezultātā. Lai noskaidrotu nāves apstākļus, uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 13. nodaļas — noziedzīgi nodarījumi pret personas veselību. Policija pārbauda aizdomās turēto personu loku.

Par gāzes vada bojājumu Daugavpilī uzsākts kriminālprocess

15. jūnijā Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kriminālpolīcijas birojs uzsāka kriminālprocesu pēc Krimināllikuma 181. panta 1. daļas — par augsta spiediena maģistrālo gāzes, naftas vai naftas produktu vada un to iekārtu iznīcināšanu vai bojāšanu aiz neuzmanības. Par šo pārkāpumu paredzēts piespiedu darbs vai naudas sods līdz 60 minimālajām mēnešalgām.

Kriminālprocess tika uzsākts pēc a/s «Latvijas Gāze» iesnieguma par to, ka kāda firma, veicot remontdarbus Kauņas ielā, aiz neuzmanības sabojāja gāzes vadu. Bojājums tika konstatēts 4. jūnijā. Sekas šādai avārijai var būt ļoti smagas, tādēļ a/s «Latvijas Gāze» darbinieku profesionālā rīcība, novēršot avārijas sekas, iespējams, paglāba pilsētu no nopietnas nelaimes.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes informācija

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, APSVEIKUMI

Jānīts brauca katru gadu,
Atved ziedu vezumiņu:
Še saujiņa, tur saujiņa,
Lai zied visa pasaulīte.

**Skanīgas Ligo dziesmas, spožs Jāņu ugunskurs
un Latvijas dabas dāsnums
lai mums palīdz izbaudīt visgarākās dienas
un isākās nakts burvību!**

Lai saulaini un miļi Ligo svētki!

Preiļu novada domes priekšsēdētājs
Aldis Adamovičs

Jāņa diena svēta diena
Aiz visam dieniņām;
Jāņu dienu Dieva dēls
Saulēs meitu sveicināja.

**Līvānu novada dome sirsnīgi sveic visus
novada iedzīvotājus, vēlot lustīgu ligošanu
un jaunu sparņu turpmākajos darbos!**

Šī — vienīgā diena,
Kad latvietis
Var izdziedāt
Dvēseli savu,
Un gaismu,
Ko izstaro
Papardes zieds,
Līdz rītausmai
Rotā pa pļavu.

Cienījamie Riebiņu novada ļaudis!

**Lai saulgriežu naktī ligotājus silda jāņuguns liesmas
un sirdi ikkatrā skan gaismas dziesma!**

Riebiņu novada dome

**Jāņu zālēs ir dabas dziedinošais spēks, un Jāņu tra-
dīcijās ir mūsu tautas gara spēks. Turēsim to godā, dau-
dzināsim un vairosim šo patiesību! Tikai tā mēs būsīm
stipri sevi, savās dzimtās un savā tautā!**

Patiesā cienā,

Jānis Klaužs, 10. Saeimas deputāts

Vecbebru profesionālā vidusskola piedāvā apgūt 2011./2012. m. g. šādas licencētas izglītības programmas, iegūstot kvalifikāciju:

Ēdināšanas pakalpojumu speciālists	pamatizglītība	4 gadi
Konditors	pamatizglītība, vidējā izglītība	10 mēneši
Restorānu pakalpojumu speciālists (viesmīlis, bārmenis)	vidējā izglītība	1,5 gadi
Datorsistēmu tehniķis	pamatizglītība	4 gadi
Programmēšanas tehniķis	pamatizglītība	4 gadi
Biškopis	pamatizglītība, vidējā izglītība	Neklātie (tālmācība)

Skolai ir dienesta viesnīca, ēdnīca, mācību kafējnīca.
Audzēkņi saņem valsts stipendiju līdz Ls 20,00, ESF mērķstipendiju līdz Ls 50,00 mēnesī. Iespēja iegūt B kategorijas autovadītāja tiesības.

Dokumentus pieņem no 13. jūnija līdz 14. jūlijam plkst. 8.30-16.00

Kontaktāruni: 65133606, 65133600

2011./2012. mācību gadā VIĻĀNU 41. ARODVIDUSSKOLA piedāvā apgūt šādas izglītības programmas:

- **ENERĢĒTIKA**, kvalifikācija elektrikis;
- **AUTOTRANSPORTS**, kvalifikācija automehāniķis;
- **KOMERCZINĪBAS**, kvalifikācija mazumtirdzniecības komercdarbinieks.
Mācību ilgums 4 gadi.
- **ENERĢĒTIKA**, kvalifikācija elektromontieris.
Mācību ilgums 1 gads.

Skolai ir dienesta viesnīca un ēdnīca. Audzēkņi saņem valsts stipendiju (Ls 7 – 50).
Skolas adrese: Kultūras laukums 1, Viļāni, LV-4650.

Tālr. 64662150, 64662211, tālr./ fakss 64662126, e-pasts: 41arodvsk@rdnet.lv,
Mājas lapa: www.41arodvsk.lv.

Pārdod

vakuumsūkni (lielākam ganāmpulkam) Tālr. 26260323;

lopbarības graudus 0,185 Ls/kg Tālr. 29818140;

traktoru MTZ-52, T-40 un rezerves daļas no MTZ-82. Tālr. 29494408;

raundapu lauku mīļošanai. Tālr. 20064178;
AUDI 80 B4 AVANT (1993. g. izl., 1,9 TDI). T.29245692;

AUDI A4 (1,9 TD, dīzelis, 1996. g. izl., UNI-VERSAL, ideālā stāvoklī, 4400 EUR). T.29569556;

BMW 320 (pelēkā met. krāsā, 1997. g. izl., labā tehniskā stāvoklī, TA līdz 01.01.2012., lēti). T.29393467;

BMW 520 (VANOS, 1997. g. izl., tumši zaļā krāsā, el. pakete, lietie diski R16, ideālā stāvoklī, Ls 2800). T.28380819;

FORD TRANSIT (trailers). T.29170840;

PĒRK METĀLLŪŽŅUS (no 1 kg) LIETOTU LAUKU TEHNIKU UN AUTO.

GRIEŽAM UZ VIETAS.

Samaksa tūlītēja.

Darba laiks: 00-24. Tālr. 25969839.

Pērk metāllūžņus.

Tālr. 20056006.

Pērk

traktortehniku jēbkādā stāvoklī. Tālr. 26344847.

Izmanto iespēju un nāc mācīties

LATGALES AMATNIECĪBAS MEISTARU SKOLĀ

(Rītupes iela 25, Bērzgale, Rēzeknes novads, tālrunis 26462039,
mājas lapa: www.lams.lv)

lai kļūtu par:

- ✓ **NAMDARI** (pēc 9. un 12. klases),
- ✓ **AUKLI** (pēc 9. klases).

Iegūsi vidējo izglītību un profesionālo kvalifikāciju, papildus vēl „B” kategorijas autovadītāja tiesības un motorzāģa vadītāja apliecību.

Saņemsi valsts budžeta stipendiju līdz Ls 50 un ESF mērķstipendiju līdz Ls 50 mēnesī.

Skolai ir dienesta viesnīca un ēdnīca.

Paziņojums par Preiļu novada teritorijas plānojuma grozījumu pilnveidotās redakcijas apstiprināšanu un nodošanu sabiedriskajai apspriešanai

Preiļu novada domē paziņo, ka 2011. gada 15. marta Preiļu novada domes sēdē nr. 3, p. 2. pieņemts lēmums apstiprināt Preiļu novada teritorijas plānojuma grozījumu /TPG/ pilnveidoto redakciju, kas sastāv no:

1. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem;
2. Grafiskās daļas;
3. Paskaidrojuma raksta.

un nodod to sabiedriskajai apspriešanai.

Sabiedriskās apspriešanas termiņš ir no 2011. gada 20. jūnija līdz 2011. gada 11. jūlijam.

Ar Preiļu novada TPG pilnveidoto redakciju var iepazīties Preiļu novada domes mājas lapā – www.preili.lv, kā arī Preiļu novada domē, Raiņa bulvārī 19, 2. stāvā 43. kabinetā no plkst. 8.00 – 17.00.

Svētdien, 26. jūnijā, z/s “Flaveri” pārdos dažādas krāsas jaunputnus 3 - 6 mēn. (jau sāk dēt olas). Dējējvistu cāļus, broilerus, zoslēnus, baltus un krāsainus pīlēnus. Mazīņos labāk pieņemt. Tālr. 22498190. Jaunaglonā 8.00, Aglonā 8.15, Aglonas st. 8.35, Ārdavā 8.50, Pelečos 9.05, Aizkalnē 9.25, Kastīrē 9.40, Preiļos 10.00, Pilišķos 10.35, Vecvārkavā 10.55, Rimicānos 11.10, Starēs 11.25, Rožupē 11.40, Līvānos 11.55, Jaunsilavā 12.25, Turkos 12.40, Rudzātos 12.55, Prikuļos 13.10, L. Anspokos 13.25, Smelteros 13.40, Polkoronā 13.55, Stabulniekos 14.10, Riebiņos 14.20, Silajānos 14.35.

Artēzisko aku urbšana, remonts, tehniskā dokumentācija.

SIA “Akva M”.
Tālr. 29254793.

Pērk visa veida meža īpašumus.

Tālr. 26388944

SIA „LATVIJAS GALA”
ieperk liellopus, aitas,
jaunlopus, zīrgus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

SIA «SENLEJAS» ieperk liellopus.

Samaksa tūlītēja.
Tālr. 65322454, 26190124,
26604491.

SIA AIBI ieperk liellopus, jaunlopus, aitas, zīrgus, cūkas.

Labas cenas. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 26142514, 20238990.

SIA Latvian Meat ieperk liellopus, jaunlopus, aitas, zīrgus.

Samaksa tūlītēja.
Tālr. 29464321.